

MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS / 1968 METAI, BALANDŽIO MĖN. 27 D. / APRIL 27, 1968 / PART TWO NR. 100 (17)

SAMOKSLAS IR SAMOKSLAUTOJAI

Premijuotasis Vytauto Volerto romanas

Vytautas Volertas, **SAMOKSLAS**. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1968 m. Aplaną piešė Paulius Jurkus. Knyga 280 psl., kainą \$3.50, gaudama "Drauge".

Vytauto Volerto įžengimas į dailiąją literatūrą stebina savo forma. Autorius sukūrė savo individualų stilių su pirmąja savo knyga. Neišdavė savo rašymo būdo su antrąja. Ir sutirštino jį savo trečiojoje, dabar konkurse premijuotoje knygoje, romane "Samokslas".

Trys jo romanai, kurių pirmąjį "Upė teka vingiais" man teko vertinti "Drauge" skiltyse 1963 metais, liudija autoriaus įniršį degti tema, savo įniršiu uždegti romano veikėjus, ir tuo įniršiu parblošksti skaitytoją.

Aš manau, neklystu, radęs jo dėstymo savybei tikslų aptarimą — įniršį. Šis savotiškas skubėjimas, dėstant išpūdi, savokų susidūrimai samoneje, nepakentimas ir noras susigrumti su opo-mentu veikėjo veiklos sferoje, su-lijimas veikėjo ir autoriaus nuotauku, atviras, bet dažniausiai niekinantis požiūris į dėstomą reiškinį, ir po šiuo aršiu, polėkišku visko degradavimu, vos-ne-vos atrandamas susikirtimas, kad visa tai vyksta taip, o ne kitaip, visa tai primena mums jaunąjį mūsų Aloyzą Baroną, o išėinant į Amerikos akiračius, piktųjų vyrų reprezentantą J. D. Salingerį.

Šią lygiagretumą tenka apriboti nuotaikos tapatybe, ne stiliu, tinėmis vaizdavimo priemonėmis, kurios toli gražu jiems netapatinos.

Savo premijuotame romane V. Volertas vaizduoja amerikinio gyvenimo iškarpa. Savotišką praplėtimą į herojų ankstesnius gyvenimo epizodus romanas tarytum įgauna trijų vyriausiųjų personažų gyvenimo kronikos vaizdą. Jų visų bendroji jungtis yra autoriaus sutirštintas, ne vien tik amerikiečių būdingas, vaikymas pelno, siekimas turto. Trys vyriausieji romano personažai, gerokai skirtingi savo būdais ir gyvenimo filosofija, čia sujungti vienu bendru tikėjimu: tikėjimu į aukso versį.

Vokietis, amerikietis ir lietuvis — trys jie sudaro viso romano griaučius. Jie praeina tą savo finalinį gyvenimo epizodą, kurį vaizduoja autorius pasyviai — tragiškai, audringai — tragiškai ir kantriai — tragiškai. Jie visi trys nesuprato, kad gyvenimas turi daug gražių ir šviesių pusių. Kad vaikymasis pelno, dar nenustelbia siekių ko nors platesnio dvasiai ir širdžiai. Todėl juos visus tris, kad ir kaip jie skirtingi

JURGIS GLIAUDA

gi bebūtų moralės atžvilgiu, jungia ta jų bendroji klaida ir ta atkakli pastanga grimzti klaidon vis giliau ir vis fatališkiau. Todėl jų laimėjimai yra tik iliuzoriniai, o jų pralaimėjimai nesudarko gailėsčių stebėtojo ar skaitytojo nuotaikų. Vis dėlto mona yra mamona, ir kas jai betarnauti — klaidžioja klaidoje. Gal būt, tokią išvadą pasidarys ir skaitytojas, su įdomumu perskaitęs šį dinamiškąjį Volerto veikala.

Savo pasiimtu romano fonu, kuriame Volertas atskleidžia įvykį, autorius įvedė į mūsų raštiją naujas gyvenimo dekoracijas, naują būitį. Fabriko vadovybės gyvenimo intensyvumas, konkurenciniai vargai, rūpestis paten-tais ir užsakymais — visa ta didmiestiškoji ir detalizuotoji būtis yra pirmiena mūsų knygų rinkoje. Tai viskas įtikina savo autentiškumu ir dalinai šurpdo savo atvožtomis detalėmis. Mums netenka perpasakoti veikalo turinio, kuris supintas į novelines staigmenas, į užuomazgą ir at-mazgą, lygia ekspozicijai. Kaip ir savo pirmame romane "Upė teka vingiais" Volertas sugebėjo atvaizduoti savaip ir meilės eta-pus jo herojų pasauliuose. Čia daug tikros tragikos, užtušotos ir viešai neišsakytos, prigesintos įtarimuose ir suslėptame apmaud, nuobodulyje ir cinizme. Dėl meilės, atrodo, niekad Volerto asmenys neprieis prie visąžudan-čios krizės. Jie toleruoja meilę, bet nekelia jos ant pjedestalo. Ta me, gal būt, yra Volerto veikė-jų tragiškoji žymė. Tai turėtų būti žymė seklių, anemiškų as-menybių. Tačiau "Samokslas" veikėjai daugumoje aistringi, ku-pini atkaklumo, grobuoniškumo, brutalumo. Suteikus jiems pos-

linkį ir meilę išgyventi, kaip a-nasias mamonos siekimo aistras, jų meilės istorijos būtų sukrečian-čiai tragiškos.

Volerto inoringoji kompozicija tik palaipsniui atskleidžia "Sa-mokslas" veikėjų įžangą ir paties romano ašį. Autorius daug dė-mesio skiria veikėjų požiūriui į juos supantį gyvenimą ir žmo-nes. Tai sudarko klasiškąjį fak-to dėstymo principą. O žvilg-čiojimui atgal, pasakytume, i veikėjo proistorę, provokuoja kro-nikos išpūdi. Vieno centrinio veikėjo nebuvimas neteikia vei-kalui psichologinio romano tu-rinio, nors tų plonybių čia yra reta, kaip kur kitur. Tai yra ap-linkos poveikio romanas, grupi-nės psichologijos apmatai, bet ne analizė.

"Samokslas" geras savo ekspre-sija, dėstymo dinamika ir net tuo cinizmu, kuriuo traktuojamas anas svarboks žmogaus gy-venime reiškinys — pati ponia mirtis.

Asmeniškai aš nepriimčiau tam tikros romano pabaigos didakti-kos. Pats nepatraukliausias iš tri-

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŠKOS VIENUOLIJOS JUBILIEJUS

Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos seserys

Praėjusių metų spalio mėne-sio 15 dieną prasidėjo penkias-dešimtieji vienuolijos gyvenimo metai. Nepaprastam auksiniam jubiliejui besiruošiant, manau, bus naudinga paieškoti šios lie-tuviškos vienuolijos pradžios, pabrėžti jos gimtadienį (1918.X.15.) pažvelgti į vienuolijos moder-nųjį veidą, jos veiklos sritis, išsi-vystymą ir jos tarnybą išeiviams Amerikoje.

KUN. DR. K. A. MATULAITIS, MIC

Šiam straipsniui panaudojau kun. R. Krasausko pateiktas ži-nias Lietuvių Enciklopedijoje (XX.1960 m., p. 144-147), savo straipsnį "Lietuvių vienuolių į-našas mūsų išeivijai." L. K. Moks-lo akademijos "Suvažiavimo dar-bai" V, 1964, 440 psl., kun. dr. K. M. Rėklaičio, MIC, paskelbtas žinias "Tautos Praeitis" I, 1959, 70 psl. ir kitus tekste mi-nimus šaltinius.

Beieškant pradžios

Dievo tarnas arkivyskupas Jur-gis Matulaitis, kuris yra Nekal-tai Pradėtosios Švenčiausios Mer-gelės Marijos Seserų kongregaci-jos įkūrėjas, pirmiau negu buvo pakviestas į Dvasinę kunigų a-kademiją Petrapilyje profesoriau-ti, besigydydamas ilgesnį laiką Varšuvoje, iš arti susipažino su slaptųjų seserų vienuolių veika, padėdamas joms dirbti mer-gaičių aukštesniojo mokslo įstai-gose. Šito pavyzdžio veikiamas, leidus šv. Pijui X, jis pats slap-ta atnaujino bėmirstančią Mari-

jonų vienuoliją 1909 m. rugpiū-čio 29 d.

Slaptų seselių lenkaičių vie-nuolių veikla subrandino jame ilgai nešiotą mintį, kad galima įkurti panašią vienuoliją ir lie-tuvaitėms. Seserų gyvenimą jis pažino Šveicarijoje. Bestudijuoda-mas ir net sielovadoje bedirbdamas Šveicarijos Friurge, keletą kartų vyko su dvasiniu patarnavi-mu lietuvaiteis, įstojusiomis į Šveicarijos seserų vienuolijas, Ingenbohlyje ir kitur, kai tos dar nemokėjo vietos kalba atlikti iš-pažinties, ar kai turėdavo šiaip kokių neaiškumų.

Sustiprėjo lietuvačių vienuoli-jos kūrimo mintis, kai jis arčiau susipažino su Ingenbohlyje esan-čiu seserų vienuolynu. Ten mo-kėsi jam pažįstamų kunigų sese-rys: Kazimiera Kaupaitė, Judita Dvaranauskaitė ir Antanina Un-guraitytė. Jos vėliau, po kelerių metų nuvyko Amerikon ir, atli-kusios noviciatą, įsteigė šv. Kazi-miero seserų kongregaciją 1907 m. "Mt. Carmel, Pennsilvanijoj."

Lietuvoje, kuri buvo pavergtar-usų, visas vienuolinis gyveni-mas buvo sustabdytas, okupan-tams panaikinus dvasinę vienuo-

(Nukelta į 2 psl.)

Kertinė Parastė

IMANENTINĖ EVOLIUCIJOS TEORIJA IR SIELOS PROBLEMA

Priėmus visatos išsivystymo teoriją pagal Teilhard de Chardin sampratą, susiduriame su vienu sunkumu, būtent: su žmogaus kilmės problema.

Kiekvienas mokslininkas kla-sikas, tiek filosofas, tiek gam-tininkas, stengiasi išvengti bū-tyje vieningą pradą, kuriuo remiantis galime interpretuoti kosmoso struktūros kiekvieną komponentą. Pavyzdžiui, Pita-gorui visatos pagrindas yra skaičius: būtybė nuo būtybės skiriasi tik skaičiumi. Atseit, mūsų laiko kalba tariant: gam-toje esančių elementų skirtu-mas — tėra jų atomų protonų neutronų skaičiaus skirtumas. Demokritas teisingai vaizdavo-si: visi daiktai susideda iš ato-mų. Platonui — visų būtybių pagrindas yra idėja. Daiktai tėra netobulos idėjų atspindys (realizavimas). Aristotelis da-vė mokslui hilemorfizmo teo-riją. Tai reiškia, kad visos bū-tybės turi bendrą medžiagą ir skirtingą formą. Skirtingas formos laipsnis reiškiasi skir-tingomis būtybėmis. Šią Aris-totelio teoriją perėmė vidur-amųjų teologai ir pritaikė krikščionybės mokslui. Ypač šv. Tomas Akvinietis sukurė didžiulę aristotelišką krikščio-niškąjo mokslo teologinę siste-mą, kuri galioja iki mūsų die-nų. Pagal ją žmogus taip pat susideda iš medžiagos ir for-mos. Jo medžiagą sudaro kū-nas, o formą — siela. Kūnas yra sudarytas iš medžiagos (žemės), o siela sutverta Die-vo paskiru aktu. Žmogus tol egzistuoja, kol jo siela esti kū-ne. Mirties momentu siela at-siskiria nuo kūno, ir pastara-sis tampa tik negyvos medžiagos sandėriu.

Teilhard de Chardin suvokė, kad visatos pradė yra dvejopa, bet kartu veikianti jėga: tan-gentinė ir radialinė. Pirmoji jungia visus tos pat plotmės daiktus (būtybes) vienumon; Tai yra kompleksinė, arba koncentrinė jėga, kurios pagal-ba universas išlaiko vienumą.

Antroji — radialinė — jėga spiria būtybes tobulėti, kilti aukščiau (Phenomenon of Man, 64-65 p.). Šios jėgos pagalba visata vystosi, evoliucionuoja, tobulėja.

Kai Teilhard de Chardin kalba apie žmogų ir prieina iki to tarpsnio, kada žmogus įgau-na samonę, jis vadina šį mo-mentą šuoliu. Tai yra ne kas kita, kaip evoliucinėj eigoj iš bendrakamienio atsiskyrimas atžalos, kurią mes vadiname žmogumi.

Kadangi tiek tangentinė, tiek radialinė jėga yra Dievo tveriamoji jėga, tai savaime aišku, kad pagal T. de Chardin sampratą tiek visatos evoliucija, tiek žmogaus iš jo išau-gimas yra Dievo rankų dar-bas. Žmogus yra Dievo su-tvertas, tik ne vienu momentu: savo kūnu jis yra bendras su gyvūnija, o savo siela — at-skiras: veikiant radialinei Die-vo tveriamajai jėgai. Įgavus žmogui samonę, radialinė Die-

vo energija veikia ir toliau, tačiau ne organiniu, bet jau malonės pavidalu. Samoningas žmogaus apsisprendimas ir Dievo malonės sąveika teikia žmogui galimybės tobulėti ir tobulėti, kol jis pasieks savo tikslo — Dievo.

Čia ir slypi silpnoji teilhar-dinės teorijos vieta. Prileidus, kad yra visatoje vieningas prad-s — tangentinė jėga, kuri visatą vienią ir radialinė jėga, kuri visatą tobulina, nėra re-ikalo Dievui iš pašalės tiek kartų dar įsikišti, kiek kartų individualiems žmonėms reika sielą sutverti. Toks iš pašalės įsikišimas yra vieningumo evo-lucinėj eigoj pažeidimas. Jei-gu prileidome, kad yra kos-mose vieningas prad-s, tai, juo vadovaujantis, turi būti išaiškinta visokia būties ap-raiška. Visokių būtybių kilmė turi būti išaiškinta, remiantis tuo pačiu pradū. Iš pašalės įsikišimas ir kai kurių būtybių lopymas (žmogaus sielos at-veju) reiškia priimtos teorijos ne visuotiną atitiktumą. Moks-liniu požiūriu toks evoliucijos teorijos lopymas reiškia jos silpnumą. Siela yra arba evo-lucijos padaras, ir tada joks Dievo iš pašalės įsikišimas ne-reikalingas, arba siela yra pa-skiru Dievo aktu sutveriamas kiekvieno žmogiško individo atveju, ir tada imanentinė evo-lucijos teorija netenka savo moksline pagrindo.

Taigi, Teilhard de Chardin visatos evoliucijos teorija žmo-gaus atveju sukluboja ir dėl to nustoja savo visuotinio ga-liojimo. Kai tuo tarpu kitų kla-sikų teorijos visatos sąrangos atžvilgiu yra visuotiniai galio-jančios. Dėl to Teilhard de Chardin negalime įrikuoti i mokslininkus klasikus, kurių būties aiškinimo teorijos išlie-ka galiojančios visus šimtme-čius.

Kitu požiūriu imant, prie-kaistas teilhardinei teorijai yra tas, kad jis būties sąran-gos interpretacijoje naudoja aristotelinės filosofijos mintis, tik jas išreikšdamas skirtin-gais terminais.

Jeigu pagal aristotelinę bū-ties sampratą visos būtybės sudarytos iš bendros medžiagos ir skirtingų formų, tai ar-gi Teilhard de Chardin suvo-kia ne tą patį pradą, kai jis teigia, kad būtybes vieniąjanti jėga yra tangentinė, ir būty-bes išskiriančią jėga yra radia-linė? Šiėdu būties momentai tiek pas vieną, tiek pas antrą visai atitinka. Jie skiriasi tik pavadinimu, bet ne turiniu. Esamėje yra tas pats, ar būty-bių vieniąjanti pagrindu lai-kysim jų "medžiagą" aristo-telinėj sampratoj, ar "tangen-tinę" jėgą teilhardinėj sampra-toj, o būtybes viena nuo kitos skirančią "formą" aristoteli-ne prasme, ar "radialinę" jė-gą teilhardine prasme. Būty-bes viena nuo kitos skiria jų gyvūnija, o savo siela — at-skiras: veikiant radialinei Die-vo tveriamajai jėgai. Įgavus žmogui samonę, radialinė Die-

(Nukelta į 2 psl.)

Šiame numery:

- Imanentinė evoliucijos teorija ir sielos problema.
- Samokslas ir samokslautojai.
- Lietuviškos vienuolijos jubiliejus.
- Kai Albinas Valentinas iš amžinybės vėl sugrįžta.
- D. Sadūnaitės - Sealey eilėraštis.
- Pauliaus Jurkaus legenda "Beržai".
- Lietuvių bėlioje romanai.
- Nauji leidiniai.
- Moterų gyvenimas: Elenos Blandytės dainų recitalis, Aldonos Baužinskaitės eilėraščiai.

Vasaros darbymetis: Immaculata stovykla mergaitėms, pradėta 1943 metais, šiemet švęs sidabrinį jubiliejų.

Seserų darbų apimtis plati — daug kur tenka padėti, daug kur patarnauti.

LIETUVIŠKOS VIENUOLIJOS JUBILIEJUS

(Atkelta iš 1 psl.)

liu vyriausybę, uždraudus jį pas priimti naujus narius. Seneliai vienuoliai gyveno diena iš dienos, belaukdamie mirties. Tose sąlygose nebuvo galima kurti viešai veikiančios vienuolijos. Ji turėjo būti slapta. Turėjo veikti slapta, kol nepasikeis sąlygos. Prie to slapto turėjo derintis seserų paruošimas ir jų gyvenimas bei veikla.

Dvi pirmosios kandidatės: Agota Kudirkaitė ir Marcelė Jurevičiūtė 1912 metais Šveicarijoje pradėjo mokytis vienuolino gyvenimo, jame įprastos tvarkos, studijavo reikalingus sau mokslus, kad, grįžusios Lietuvon, galėtų, iš savo darbo prasmatinti.

Bet užėjo nelaimė: 1914 m. prasidėjo pirmasis pasaulinis karas, sujudamas visus sumanymus. Apie 200,000 kumetėsi nuo karo lietuvių iškėlė Rusijon ir išsibarsė stambesniose jos miestuose, kurdami savo reikalams įvairias organizacijas.

Kun. dr. K. M. Reklaitis, MIC, savo atsiminimuose "Tautos Pradžios" 1959 m. I, 69-71 psl. rašo apie iškūrimą "Liaudies sąjungos", apie jos organą — laikraštį "Vadą" ir Petrapilio lietuvių veiklą. "Vadui" spausdinti buvo išnuomota Weisbruto spaustuvė 1916 m., su teise turėti joje savus lietuvių darbininkus. Buvęs "Šaltinio" redaktorius kunigas J. Vailokaitis greit surado iš Seinų pasitraukusius spausdintojus specialistus: raidžių rinkėją ir mašinistą. Pastebėjus, kad kitur spausdintose gražiai dirba merginos, jis pakalbino vieną tokią rimtą ir pamaldžią merginą Ursulę Martinonaitę, sudėdamas ją dirbti prie "Vado". U. Martinonaitė, kun. J. Vailokaitis ir kun. K. Reklaitis įkalbėjo, sutiko organizuoti merginų Sv. Povilo draugiją. Tuoj buvo surastas ir išnuomotas merginų draugijai butas prie pat spausdintuvės. Ten apsigyveno keturios: Ursulė Martinonaitė, Emilija Burokaitė, Konstancija Aleksionaitė ir Teklė Liaukšminaitė. Dvi dirbo spausdintuvėje, o kitos dvi — laikraščio administracijoje, siuntinė ir platinimo. I savo rankas jos pasiėmė taip pat devocionalų: kryželių, maldaknygių, paveikslukų, rožinių platinimų. Jas globojo kun. Reklaitis, kuris tuo metu profesoravo kunigų seminarijoje. Jis matė, kad jo globotinės nenusimamo apie vienuolinį bendrinį gyvenimą. Suradęs slapta lenkių seserų vienuolynę lietuvaite S. M. Veroniką, vysk. Edv. Roppui pritarant, jis pasiūlymą S. Veroniką Sv. Pauliaus draugijos narės vienuolinio gyvenimo pamokyti. Ir taip prasidėjo spausdintuvių vienuolijos užuomazga.

Rusijoje prasidėjo kita nelaimė. 1917 m. spalio mėnesį bolševikai užgrobė valdžią, įsisiūbavo kruvinoji revoliucija. Išsigandę spausdintuvės savininkas Weisbrutas, paleido savo darbininkus, bet sutiko nominaliai išnuomoti visą spausdintuvę lietuviams darbininkams. Bet Sv. Pauliaus draugijos darbininkės spausdintuvę neilgai dirbo. Pirmą proga pasitaikius, 1917 m. išvyko į Vilnių ir ten atsidūrė apgailėtinoje padėtyje: neturėjo jos nė dvasinės globos, turimas jų turtas pasilikio Petrapilyje, buvo bedarbis. Jų reikalas pas kan. J. Kuklą įvyko Vilniaus kunigų lietuvių susirinkimas. Sutarta jas globoti. Buvo parūpintas vokiečių leidimas jų vienai, Emilijai Burokaitėi, vykti į Pskovą. Iš ten ji pasiekė Petrapilį, atgavo savo ir savo draugijų rūbus, daiktus ir po kelių savaičių su daiktais sugrįžo į Vilnių. Ji vėliau įsijungė į Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos seserų vienuoliją, buvo "Šešupės" knygynovėdė, o U. Martinonaitė ėmėsi vadovauti seserų spausdintuvei.

Ses. M. Celia ir ses. Benigna, pirmosios kandidatės Amerikoje, daro pirmuosius įžadus, 1942 m. Villa Maria koplyčioje, seserų pirmuosius namuose. Ses. Alojza, pasiskirti Amerikos skryžių administratore, priima įžadus.

Nek. Pr. Marijos seserų pirmoji pastogė Amerikoje — pas tėvus marjonus Marijanapolio kolegijoje.

Vienuolijos gimtadienis

Per visą pirmąjį pasaulinį karą kun. dr. Jurgis Matulaitis, seserų vienuolijos įkūrėjas, gyveno Bielanuose, prie Varšuvos. Lietu von jis grįžo 1918 metų žiemą. Susipažinęs su padėtimi, marijonų atgautame Marijampolės vienuolynė įkūrė jis naują ir pradėjo organizuoti seselių vienuoliją.

Tuo metu Marijampolėje veikė Petronėlė Uogintaitė, prieš karą tūrėjusi savo namų ruošos mokyklą megaitėmis. Ji pradėjo ilgetis vienuolinio gyvenimo. Ir keletą kartų pasitarusi su kun. Matulais, sutiko imtis neįprasto darbo: kurti seserų vienuoliją. Kun. dr. Jurgis Matulaitis parašė vienuolijai įstatus ir juos įteikė vietos vyskupui Antanui Karosui patvirtinti.

Apie tą seserų vienuolijos pradžią rašo kun. dr. Jonas Totoralis (žr. Sūduvos Suvalkijos istorija I, 460-461 psl.): Vargdienių seserų vienuolynas. Pradžią jo buvo tokia. Panelė Uogintaitė, baigusi Šveicarijoje Sv. Kryžiaus seserų institute, Ingenbohlyje, namų ruošos ir gražaus stūvinėjimo skyrių, prieš karą Marijampolėje įkūrė namų ruošos mokyklą. Įsiklėta Šveicarijoje seserų vienuolynė įstaigoje, ji ėmė taipgi linkti vienuolinį gyvenimą. A. a. arkv. J. Matulais parašė jai ir jos draugėms įstatus ir pats pradėjo davė joms nurodymų ir pamokė, kaip jos turi tvarkytis.

Vysk. Antanas Karosas pateiktus joms seserų įstatus peržiūrėjo, patikslino ir patvirtino 1918 m. spalio 15 dieną. Tą dieną gimė Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos Seserų kongregacija.

Modernus veidas

Vienuolijos veidą sudaro jos narių idealai, kokios dvasinės tobulybės siekiama ir kokiomis priemonėmis pasirinktas idealas yra skleidžiamas visuomenėje, Dievo tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis norėjo, kad kuriama lietuvių vienuolija siektų Dievo meilės idealo, kaip jis reiškiasi Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos gyvenime. Todėl kuriamoji vienuolija ga-

vo gana ilgą vardą: Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Panos Marijos Vargdienių Seserų Kongregacija. Iš tikrųjų, toks ilgas vardas yra nepatogus. Kasdieniniame gyvenime kurį laiką jį kongregacija buvo vadinama sutrumpinta forma: "Vargdienių seserys". Tačiau seserys vėliau pradėjo vadintis "Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos kongregacijos" seserimis. J. A. Valstysė ir Kanadoje jų oficialus vardas yra: "The Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary". (Visas pilnas vardas reikia rašyti darant jį vienuolijai užrašus ar paliekančią kūrą nors testamentu. Pridėtinu tuo atveju ir jį centro vietą: Putnam, Conn. 06260.)

Seserų vienuolijos veidas išryškėjo iš jų veiklos srities ir veikimo būdo. Ši seserų vienuolija gimė pusiau slaptoje sąlygoje, nors 1918 metais Lietuvoje jos jau galėjo veikti viešai. Todėl jį istatai yra taikomi mūsų laikų sąlygoms, dabartiniam Bažnyčios reikalams ir tautos labui. Daug gero padaro seserys, kai gali veikti nekludomai ir viešai įnešamos Dievo ir artimo meilę į bendruomenę. Joms yra leista reikštis mokslo, labdaros, meno auklėjimo, technikos ir kitose srityse. Aišku, narių skaičius, jų patirtis, gabumai ir mokslo aukštis stato jų veiklą ribas. Jų daugiau seserų turės vienuolija, juo daugiau jų bus pasiekusios aukštąjį mokslą, juo daugiau jų pasidarys specialistės — žinovės savo srityje, tuo daugiau gero padarys sau, kitiems ir visai tautai.

Vienuolijos išsivystymas

Pirmąjį branduolį sudarė penkios seserys. Joms vadovavo Petronėlė Uogintaitė, buvusi Marijampolės ūkio ir namų ruošos mergaičių mokyklos vedėja. Bet daug sparčiau vienuolijos veikla išsiskleidė, kai vienuolijai pasiėmė vadovauti 1926 m. sesuo M. Teresė.

Pirmais veikimo mėnesiais, 1918 m. XI 1 d., buvo priimta 10 kandidatė. Jos atliko bandymą, noviciatą, mokėsi būsimųjų dar-

Tik, deja, kai prieiname prie žmogaus išsivystymo, taip ir darosi neaišku, ar žmogaus siela irgi atsiskleidė medžiagoje (ar gyvyje) glūdinčios radialinės energijos pagrindu, ar priešingai, paskiru Dievo išpašalės įsikūsimu? Prileidus pirmą atvejį, nusikalstame teologinei tiesai (Dievas sutvėrė sielą betarpiu kiekvienam žmogui paskirai). Laikydami sielą betarpiu kiekvienam žmogui paskirai, nusikalstame mokslinei tiesai — viskas išsivystė iš imanentinės radialinės jėgos, išskyrus kiekvieną individualaus žmogaus sielą, kurią reikia atitinkamai kiekvienam žmogui paskirai sutverti. Ši problema pagal patelktą Teilhardo ontologinį mokslą liekasi neišsiaiškinta ir su visatos išsivystymo vieningumo pradų nesuderinama. Ontologiškai galvojant, reikia aiškinti vienaip, teologiškai — kitaip, tai nesudaro rimto mokslo išpuščio, o greičiau lo-pytą teoriją.

KERTINĖ PARAŠTĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

būseną yra jų "forma" aristotelinė prasme, ir netobulesnė jų "radialinė" jėga teilhardine prasme. Pas abu būtybių esmės samprata yra ta pati, tik ji yra išreikšta pas kiekvieną skirtingais terminais. Ką Aristotelis vadina būtybių "medžiaga", tą Teilhardas išreiškia "tangentine" jėga. Taip pat kaip pirmasis vadina būtybių "forma", tą antrasis išreiškia terminu "radialinė" jėga.

Tačiau, kruopščiau narplojant teilhardinę visatos sąrangos sampratą, galima įžiūrėti pas abu minėtus mokslininkus ir skirtumą.

Pagal aristotelinę būtybių sampratą daiktai nesivysto, o tik keičiasi būtybių forma naujos medžiagos dariny. Vadina-si, nėra būtybių evoliucijos, o tik perėjimas iš vienos būtybės į kitą.

formos į naują medžiagą. Daiktai tiek keičiasi, kiek keičiasi jų medžiaga, ir priešingai, tiek jie pasilieka tie patys, kiek pasilieka jų formos tapatybė. Gyviai neevoliucionuoja, o tik keičiasi. Jei visados pasilieka savo rūšies ribose, nepereidami į kitą rūšį. Dėl to aristotelinė būtybių samprata laikoma statine samprata.

Tuo tarpu pagal teilhardinę visatos sampratą būtybės evoliucionuoja. Mat, radialinė būtybių jėga (atsiė — forma) nėra statinė, bet energinė. Ji daro suolių ir keičia būtybes. Jos veikimo rezultate iš negyvos medžiagos išplaukia gyvos būtybės, o iš netobulos vystosi tobulesnės būtybės. Tuo būdu nėra griežtų rūšių rėmų, iš kurių būtybė negalėtų persokti į aukštesnį laipsnį. O toks būtybių suolis ir sudaro visatos evoliucinį procesą.

Tuo būdu būtybėje slypinti radialinė jėga yra daugiau, negu būtybių forma aristotelinė prasme. Teilhardo supratimu būtybėje slypinti radialinė jėga apsiereikia ne visu savo potencialumu, o tik dalinai, kol, palaipsniui besiskleidžiamas, sužydi žmogiškos egzistencijos tobulume. Pagal aristotelinę -tomistinę sampratą Dievas turi įsikūsti savo tveriamajai galiai į kiekvieną būtybę paskirai, pagal jų tobulėjimo laipsnį. Nėra vienos formos, kuri atitiktų visas būtybes. Jeigu taip, tada išeina tiek Dievo išpašalės įsikūsimų į būtybes, kiek yra skirtingų būtybių laipsnių -rūšių.

O teilhardinė samprata Dievas įdiegė pirmuoju kūrimo momentu į medžiagą tokį stiprų radialinį potencialą, kad jis pagal aplinkos sąlygas skleidžiasi palengva ir palaipsniui, apsiereikšdamas vis naujų būtybių pavidalais. Toks būtybių laipsniškas skleidimasis kaip tik sudaro visatos evoliuciją.

Naujai atvykusios Amerikon, 1936 m., seserys pasitinkamos Amerikos kunigų ir lietuvių. Iš kairės į dešinę stovi: des. M. Alojza, ses. M. Augustina, a. a. ses. M. Consolata, ses. M. Tarcizija, motina Teresė, tuo metu buvusi Kongregacijos vyriausioji vadovė, ir ses. M. Apolonia.

bu. Kelios seserys dirbo namų ruošos mokykloje, kitos prižiūrėjo valgyklą, o dalis jų siuvo bažnytinis liturginius drabužius ir mokėsi rankdarbių.

"Žiburio" draugija Marijampolėje 1918 m. perleido seserims savo knygyną. Pačios seserys nusipirko Rosfeldienės rašomųjų daiktų mažą krautuvėlį ir jos turimą mažą, žmogaus jėga sukamą, spausdintuvę mašinėlę, moksleivių sąsiuviniams spausdinti. 1920 m. atidaryta spausdinių ir devocionalijų krautuvėlė ir našlaičių prieglauda.

Spausdintuvės darbams gausėjant, iš Vokietijos parsigabentos tinkamos mašinos. 1937 m. seserys įsitaikė raidžių rinkimo mašiną, o 1939 m. — knygų siuvimo ir elektra varomas spausdinimo mašinas. Savo spausdintuvę ir knygyną jos praminė "Šešupėje" vardu. Ir iš tos Šešupės pasileido gausi spausdinių srovė: mėnesinis žurnalas "Motėris" — 20,000 egz., dvasiaitinis "Liepsnos" 15,000 egz., "Naujoji Vaidilutė" 3,000 egz., greta kitų stambių ir smulkių spaudinių.

Seserų skaičiui didėjant, jų kultūriniam pajėgumui augant, buvo apimamos vis naujos veiklos sritys. Prieš antrąjį pasaulinį karą Nekalto Prasidėjimo Šv. Mergelės Marijos seserys Lietuvoje turėjo (be Marijampolės): 10 senelių prieglaudų, 5 našlaičių prieglaudų, 12 vaikų darželių, vaikų židinį, 4 moksleivių bendrabučius, 2 pradžios mokyklas, 2 spausdintuves, knygyną, žė-

SAMOKSLAS IR SAMOKSLAUTOJAI

(atkelta iš 1 psl.)

ju esminių personažų žūsta apgailėtina, kvailai, savo dar atšiauresnio bendro tyčia suvažinėtas automobiliu. Tokio niekšo mirtis tačiau lyg priverčia skaičiuoti patenkintai atsidusti — priejo niekšas liepto galą. Todėl tas didaktikos elementas šiame romane turi "happy end" prasmę.

Pirmąjį savo romaną Volertas pavadino "Upė teka vingiais".

Ir šiame romane visa didžiulė romano dalis su keliomis pastraipomis pavadinta "Vingiais".

Tai provokuoja šifruoti autorius nuosprendį šitaip suprasti gyvenimą ir dėti žmogaus klaidžiojimą gyvenime. Tai autorius pasamoningai išniręs terminas jo veikėjų keliams romanuose. Todėl nerasi Volerto veiklauose tiesiosios linijos sausumo ir griežtumo. Vingiai, zigzagai visada duria, visada sklidinai aštrių kampų. Jis tokį pasaulį įsižiūrėjo, įsiurbė savin, tad jį ir perteikia savo veiklauose. Tai ir yra tas jo individualumas, kurį pamlinėjome ir šio rašinio įvade.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir šeštad. 10-5 val.

Ofs. 735-4477, Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusherija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti: MI 3-0001.

Ofs. HE 4-1414, Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akusherija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 4-9 val. vak. šeštad. 12-3 val. popiet. Trečiadieniais uždaroma

Ofs. tel. PR 8-2220
Namu — rez. PR Prospect 8-8081

DR. JANINA JAKSEVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022, Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofs. val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; šešt., nuo 9 iki 12 val.; arba susitarim.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadieniais uždaroma.

Ofs. ir buto tel. Olympic 3-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadien. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-3 val. p. p., trečiadien. uždaroma.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4150

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
KODIKU IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadien. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofso telef. RE 7-1168. Rez. tel. 239-2919

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2333

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofs. — HE 4-5758

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 3-9 v. v. šeštadieniais 10-1 p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2558 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 6-8 val. antr., ir penkt. 1-4 val. Pirmąjį tik susitarus

Ofs. HE 4-1818, Rez. PR 8-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. šeštad. 9 v. p. — 2 v. p. p.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą. Uždaroma trečiadieniais.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue
Valandos: 2-9 val. p. p. (išskyrus trečiadienį)

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofs. 2454 W. 71st Street
Val. antrad. nuo 2-5 popiet. ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofso telef. 776-2880
Rezid. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Visatą pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofso tel. Reliance 5-4410
Rez. tel. GRoville 6-0617
Valandos: pirm., antr., ketv., nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.; antr., ir penkt., nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofs. 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-5 v. v. penktad. 10-13 v. r. 2-8 v. vak. šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiadien. uždaroma.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofs. ir rez. 2652 W. 59th St.
Ofs. tel. Prospect 8-1233
Ofso val.: Pirm., antr., Treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 4 iki 5 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąjį ligoninės tik susitarus
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Trečiadien. ir šeštad. uždaroma.

Telefonas — GRoville 6-2823

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadieniais uždaroma.

Tel. Prospect 6-9400

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave.
Val., pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-5 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-2150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 767-2141. Namų 636-4550

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. v. šeštadieniais 10-2 val. p. p.

KAI ALBINAS VALENTINAS IŠ AMŽINYBĖS VĖL SUGRĮŽTA

1967 m. kovo 6 dieną su šia ašarų pakalne atsiskyrė rašytojas, žurnalistas ir šiaip gana populiarus pilietis, lietuviškosios bendruomenės linksmintojas Albinas Valentinas. Jį palaidojom saulėje ankstyvojo kovo dienoje šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje, graudžiai raudant jo vienišai sėdėti, giminėms ir dideliui būriui jo draugų, pažįtamų bei valentinis — „pekliskės“ plunksnos gerbėjų. Jo kapas dabar atženklintas eiliniu numeriu ir, norint jį sužinoti, reikia kreiptis į kapinių administraciją. Albinas mirė tyliai, kiek anksčiau ligų gerokai kankintas, bet vis bandęs keltis ir eiti į tiesioginį darbą, kiek jėgos leidžia žengti į spaudos dirvonus, į ta sritį, kuri mus abu sujungė neatrišamais bičiulystės saitais.

Albinas apie savo mirtį humoro plotmėje buvo išsireiškęs maždaug prieš 10 metų „Užuolankos“ žurnale atspausdintame feljetone „Paskutinis atviras žodis: „... Sumaniau prarasti akciją, kad ateiviai Balfui nebeaukotų. Paašikėjo, kad seniai jau nebeaukoja... Paleidau šūkį: 'Lietuviai, nebeskaitykite lietuviško rašto'. Pasirodo, seniai jau mano pasivėlinta. Po viso to priejau išvados, kad čia jau visai nebereikalingas, nes jau darosi velniava... Todėl užsiregistruoju darbo biržoje kaip bedarbis. Žadu dar vykti Šveicarijį ir Ketu-

VLADAS RAMOJUS

riu konferenciją kaip patarėjas visiems. O jeigu ten nepasiseks pridaryti velniavų, tai nieko daugiau man nebeliks, kaip pasikartinti...“

Išėjimo gyvenimo velniavos riedėjo ir teberieda savo keliais, o Albinas dar per dešimtį metų taiklia, satyriška plunksna iš jų šapės ir mus linksminto spaudos puslapiuose, literatūros vakaruose, įvairiuose lauzuose „Dainavoje“, Union Piere ir Wisconsin gilumoje, paskutiniams gyvenimo metais dėl sveikatos net privengdamas lietuvių susitikti, nes šie, nepaprastai mylėdami idomų ir draugišką Chicago „peklinį“, dažnas savo meiles kitaip nemokėdavo išreikšti, kaip taure kita stipriosios. Bet kai vieną rudenį savo rūsyje Marquette Parke Albinas kojų ligos buvo prirakintas ilgesniam laikui lovoje ir jam buvo reikalinga priežiūra bei pagalba, jį nuoširdžiai slaugė jo tikrieji prieteliai: buto šeimininkai Geniai, J. Gaidelis, J. Vaičiūnas, S. Kasešionis, J. Jasaitis, dr. J. Kižys, jam ramentus, rūbus, maistą, vaistus nešė Lietuvos dukterų kape-lionas kun. dr. F. Gureckas, J. Janušaitis ir kiti, kurie Albinui buvo draugai, ne tik linksmybių akimirkose, bet ir sunkesnėse va-

landose. Man regis, kad Albinas šioje ašarų pakalnėje niekad nebuvo vienišas, bet ir linksnės ir liūdnės akimirkos jį vis supo draugai ir gerbėjai, o be to juo rūpinosi ir jo mylima sesuo.

Albinui mirus, Pasaulio lietuvių archyvo direktorius istorikas V. Liulevičius buvo paprašytas

Albinas Valentinas

patikrinti rašytojo literatūrinį bei šiaip istorinės vertės palikimą. Sugrįžęs jis man prasiitarė: „Kokie ryšiai jus jungė su Alb. Valentinu? Kiek tik radau nuotraukų pas velionį, visur šalia jo ir tu esi...“

Mudu su Albinu buvom tarsi dyvniai. Savo albumuose peržiūrėję dešimtis nuotraukų ir kiekvienoje šalia Albino vis ir aš bestovįs ar besėdįs. Vienoje net po

Rūtos Kilmonytės kojomis. Tik paskutinėje bendrojoje nuotraukoje Operos spaudos konferencijoje 1966 m. lapkričio mėn. „Gintaro“ svetainės rūsyje buvom perskirti. Ar Albinas tada nujautė, kad tai paskutinė spaudos konferencija jam iš dešimčių, iš šimtų, kur jis dalyvavo, giliai ir plačiai brisdamas per Chicago lietuvių kultūrinį gyvenimą ir originaliai idomia plunksna jį užfiksuodamas išėjimo lietuvių dienraščiuose ir savaitraščiuose.

Vien iš jo reportažų, parašytų Chicago lietuvių kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo temomis atspaguojant bendrąsias JAV ir Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventes, jau sidarijų ne vienas tomas. Jo reportažai nebuvo protokoliniai, bet su literatūriniu atspalviu ir forma. Tai jo antrasis turtas po vadinamosios „Peklos“ knygos, kuri buvo simbolis jo visos humoristinės kūrybos — šimtų feljetonų, linksmy ir nuotykių kelionių aprašymų, apybraižų.

Mane su Albinu 1951-52 metų žiemą garsiuose ano meto „Tremtinių namuose“ Chicagoje supažindino Aloyzas Baronas. Kokie niuansai aną prakilnų žemaitį, jau 24 metų rašytojisko ir žurnalistinio darbo praktiką turintį, surišo su žaliu, dar niekur į priekį neprasižvelusiu aukštaičiu, nežinau. Bet faktas, kad nuo susipažinimo akimirkos iki jo mirties buvom ir likom nepersikiriami draugai. Ir, tur būt, dėl to, kad Albinas rašančiųjų ar nerašančiųjų draugų neklasifikavo į grupes ar kategorijas, bet buvo draugas tam, pas kurį rado širdį.

„Dieve, duok beismontą, dy-pukas pats atsiras“, anomis susipažinimo dienomis lietuvių buvo pats populiariausias šūkis, paimtas iš Alb. Valentino feljetono. Jis ejo iš lūpų ir lūpas ir jį vis girdėdavau aplinkinėje kompanijoje, būdamas draug su „peklininku“. Tai — taiklus gyvenamojo momento apibūdinimas, kada naujai atvykusiems lietuviams Chicagoje taip sunku buvo susirasti butus ir daugelis jausdavosi laimingi, gavę būtelį rūsy. Šiandien, lietuviams jau pasistatius gražiausius namus rezidenčiuose rajonuose, anie populiarius Alb. Valentino žodžiai atrodo tolimi ir nebeįdomūs, bet kas taikliai beatkartos ano meto nuotaikas ir padėtį.

Nežinau, kiek Albinas šventė savo sukakčių (tikriausia, jos nebuvo viešai atžymėtos), bet 1952 m. žymėjo jo plunksnos darbo 25 metų sukaktį. Tą progą „Draugo“ kultūrinis priedas 19-52.XI.8 atspausdino mano interviu su sukaktuviniu Alb. Valentinu, kuris gan pikantiškai skambėjo: „Apie žemaitių vaiduklius ir rikiuojančius veik-

Nuotrauka R. Kisieliaus

BALTA DIENA

DANGUOLĖ SADŪNAITĖ - SEALEY

1.

Lapas žvelgia tiesiai į mane.

Baltą dieną.

Lapas perpildytas saule. (Iškaltas viename gabale.)

Lapas, atspindįs atradėjo džiaugsmą.

2.

Tavyje šoka džiuglių lietus. (Mažosios sielos.)

Tu išsaugai mano gyvybę.

nius“. Paprašytas duoti biografinių duomenų, jis taip pasakojo: „Esmi kilęs iš prastų žmonių. Mūsų šeimoje iš kartos į kartą buvo perduodami pasakojimai, jog vienas mūsų prosnelis buvęs vyskupo Merklio Giedraičio vežėjas. Tai vyskupas ir įkurdinęs tą senąją sodybą Būdvietyse, apvesdenciniuose rajonuose, anie populiarius Alb. Valentino žodžiai atrodo tolimi ir nebeįdomūs, bet kas taikliai beatkartos ano meto nuotaikas ir padėtį.

Nežinau, kiek Albinas šventė savo sukakčių (tikriausia, jos nebuvo viešai atžymėtos), bet 1952 m. žymėjo jo plunksnos darbo 25 metų sukaktį. Tą progą „Draugo“ kultūrinis priedas 19-52.XI.8 atspausdino mano interviu su sukaktuviniu Alb. Valentinu, kuris gan pikantiškai skambėjo: „Apie žemaitių vaiduklius ir rikiuojančius veik-

vardą ir šandien nešioju, taryvo Maskolijos cecoriaus kariau-noj 25 metus ir narsingai dalyva-vo Krymo kompanijoje. Buvo ar-tileristas. Kai turkas kietai apgu-lė Sevastopolį, jie pritrūko kul-ky ir nebeturėjo kuo šaudyti. Tada mano prosnelis Albinas kupure surinko nuo kareivių pyp-kių vožtuvėlius, užtaisė jais varinė pučką ir šovė į turką. Balsas buvęs nežemiškas! Turka tik pa-kratė barzdas, pasiraityję skver-nus ir pabėgė. Už tai pats cecor-rius davė jam rublį ir liepė eiti namon. Keturis metus su meški-ninkais keliavęs per cecorystės žemes, kol pasiekė Būdvietyse vienišą. Prosenelis girdavęs, kad pats cecorius Aleksandras prašęs jį į žentus, bet narsusis ka-riautojas geriau panoręs sugrįž-ti pas savo sielą.

„O dėl to, kad mano prosene-lis narsiai apgynė Sevastopolį, aš-turėjau nešdintis nuo rusiškųjų

komunistų“, pasakojo viešam in-terview Alb. Valentinas.

Šiandien, vėl iš naujo perskai-tę jo giliuos giminės biografi-nius rašinius, kas be ko, per-leistus ir per humoristinę priz-mę, suprantame, iš kur autorius medžiagą ėmė savo gyvyms ir o-riginaliems feljetonams bei apy-braižoms, liečiantiems žemaiti-jos senovę. Iš senolių ir proseno-lių biografijos. Bet ir bėgančias aktualijas jis šauniai ymnyjo į vatą. Tame pačiame interview paklaustas, ar humoristinė kūry-ba padeda išlaikyti lietuviybę, Al-binas nedvejodamas atsakė:

„O kaipgi. Sykį Brioperte su-tinka mane toks nepažįstamas džentelmenas ir sako: 'Aha, tau tėti, gerai kad sutikau! Tai pats ten rašinėji visokias komedijas, kur pasirodo, kad aš, Gaidama-vičius, pakeičiau pavardę į Ga-dem. Turiu pačiam pasakyti, kad pridarei man trubelių. Žmona to nepernešė, nubėgo ir vėl atsilietu vino pavarde. Sako, kitaip neleis grįžti Lietuvon...“

Tai, kaip matome, Albinas rūpinosi ir politika ir lietuviybę, ir jo labai skaitomi raštai veikė žmones gal labiau, negu ugnin-gos politikų kalbos.

Kartą Albinas man pasiūlė mi-nų spaudoje padaryti smarkų po-sūkį; esą visokie liaupsinimai ar gaudinimai nepasiekia tikslo. Reikia tiesiog žmones kokia nors sensacija sujudinti, supurtinti, kad jie pakiltų iš miego. 1955 m. Chicagoje iškilmingai šventė-me lietuvių spaudos atgavimo 50 metų sukaktį. Spauda, anot Albino, tai septintojo pasaulio ga-lybė, kuri talpina esamų ir ta-riamų veikėjų nuotraukas ir pa-nigirikas apie juos, rašo apie ves-tuves, krikštynas ir vardines, tai-gi lietuviškojo gyvenimo pilnuti-nis vėdros. Bet kai vyko spau-dos atgavimo 50 metų suakties akademija puošnioje Marijos aukšt. mokyklos salė, Chicagoje, į ją susirinko gal tik trečdalis sa-lės. Tada mudu su Albinu ir pa-darėm posūkį spaudoje: parašėm bendrą reportažą apie šį „Sep-tintosios pasaulio galybės“ minė-jimą, kaip minių minios užplūdo Marijos aukšt. mokyklą, kaip bu-vo pilni koridoriai žmonių, o į salę net uodas snapo negalėjo įkšti.

O ir susidomėjo visuomenė šiuo reportažu, jautėsi tiesiog ie-lektrinta: vieni galėjosi, kad nebu-vo, kiti aiškino, kodėl nebu-vo, o visame mieste lietuvių na-muose tik ir buvo kalbama spau-dos atgavimo minėjimo tema. Ir Albinas patenkintas šypsojosi, kad štai savo plunksnomis visuo-menei pataikė ir kaula.

Po kurio laiko abu reportažo bendraautorius į savo klebono minėjimą pasikvietė Dievo Ap-vaizdos parapijos Chicagoje vi-

(Nukelta į 4 psl.)

BERŽAI

PAULIUS JURKUS

BERŽAI,* mieli beržai, jūs pavasario vėliavos, nukarę ant mano pečių. Jūs glotėt mane, kai aš sėdėjau ten ant suolo, liūdnas ir pavargęs.

Kaip jūs atėjote į miestą tokie balti, kai čia taip dulkina ir juoda?! Kaip jūs išlikote tokie draugiški, kai čia draugystė nereikalinga?!

Ko jūs glotote mane, ko jūs kalbate, kad tik savo baltume išliksi neramus ir artimas tiems, kurie pas tave atėjo?!

Ir aš supratau jus, jūsų kuždesį supratau. Vytautas jus atnešė į Vilnių. Ar ne?! Šventa radio slėnyje tada buvo tik ažuolai. Dinginti ir galingi ažuolai, lyg kokie bajorai, pasipuošę gražiais apsiaustais, sustoję ratu aplink pilį. Ažuolai šniokštė ir gaudė, plakė šakomis, ir beržai nedrįso ateiti į slėnį, kur buvo didelių vaidlių žingsniai, kur ant šventųjų akmenų degė šventa ugnis. Tada nežinojė šie Vilniaus kalneliai, kad kažkur, Ne-

muno šlaituose, prie Nevėžio ar Dubysos, gyvena tokie beržai, kurie nemoka didžiūti, nemoka šurpinti šakų, rūstauti audrose. Beržai gyvena jau tada, jau tada jie balta-vo tamsių miškų apsupty.

Beržai Nemuno krantuose pamatė Vytau-tą, kai šis jojo iš Pūnės pilies. Buvo pava-saris, patsai lapelių kvapnus žaumas. Balta-vo liemenys, išsiplovę po žiemas.

Štai baltas žirgas sustojo prieš juos. Ir Vytautas valdovas! Jų žemių, jų kalnų ir vandenų karaliaus!

Nustebo ir Vytautas, išvydęs jų baltumą, jų lapelių gležnumą. Atrodė jam, kad iš viso krašto susirinko jie lyg žmonės, kad čia, ties Nemunu, susipažintų, vienas kitam į akis pa-žiūrėtų. Ir pamėgo Vytautas jų šnarėjimą, jų baltumą. Jis ištraukė vieną berželį su šaknim iš žemės ir, grįžęs į Vilnių, pasodino Gedi-mino pilies pašlaitėje, anapus Šventaragio ažuolų. Pats laistė medelį jauna, kol jis atsi-gavo, sušlamėjo lapeliais ir prisiglaudė prie rankos, lyg dėkodamas, lyg pasveikindamas. Pamažu jis kėlėsi, augo ir stiprėjo ir kartą subaltavo juodųjų ažuolų alke. Ažuolai, di-dieji ažuolai, sušniokštė linksmai: ką veiks toks menkas medis prie valdovo pilies.

Beržas nesiklausė, kaip niekina jį ažuolai. Jis leido naujas atžalas, skubėjo augti, sku-bėjo šlamėti, kad būtų linksma tam, kuris atnešė jį pilies kieman. Kai Vytautas kėlės į žalgiro mūšį, jau keli beržai šlamėjo ir kal-bėjo valdovui:

— Pasiimk mūsų stipriausią ir padaryk vėliavos kotą. Mes laimę nešame.

Liepė Vytautas nukirsti vieną ir padaryti kotą jo vėliavai.

— Valdove, toks menkas medis, toks ne-gražus ir baltas. Jis mum nereikalingas. Jis neatlaikys mūsų žygių, — skundėsi didikai.

—Man visi geri, kurie man tarnauja, — atsakė Vytautas.

Kai iš Vilniaus kėlėsi jo pulkai, priekyje, šalia valdovo, keliavo ir beržinis kotas, iškė-lęs vėliavą. Kotas buvo tvirtas ir nepavargi-ilgoje kelionėje, nepalūžo ten, kur už girios trupėjo plienas. Kartai kinto stieba, daužė buožės, bet jis vistikė nešė vėliavą iš vienos vietos į kitą, šaukdamas visus ištverti. Ir prie šas sugulė ten mūsų lauke. Net pats didysis jų magistras puolė į dulkes.

Kotas tada nešė apdraskytą vėliavą į na-mus, į sostinę. Kartu nešė didį džiaugsmą vi-siem varpam ir visiem žmonėm. Tada valdilos sudėjo giesmes apie beržų baltumą ir jų drau-gystę. Ir patys vaidilos apsirengė baltai, kad būtų kaip beržai.

Tada beržai jau skverbėsi pro Šventaragio slėnio ažuolus. Jie keliavo į miestą ir susto-jo kiekviename kieme. Visi pažino juos, visi pamėgo jų baltumą ir jų malonų šlamėjimą. Ir patys žmonės tada pamėgo baltus marški-nius, pamėgo draugus ir gražias kalbas.

Atėję nauji valdovai lankė beržus ir leido jiems augti upių šlaituose, keltis į kalnus ir ten plevėsuoti žaliais apsiaustais. Iš jų dirbo kotus savo pulkų vėliavom. Ir daugel pergalių parnešė beržai į sostinę.

Kartą valdovas pasiipiktino — jo piliis ir miestas tikras beržynas! Ir liepė iškirsti, rau-ti su šaknim, deginti, kad niekur nebūtų nuobodaus baltumo. Liepė vėliavų kotus iš-mesti ir padaryti naujus, gražesnius, ne iš

Beržai prie Vilniaus...

beržų. Ir Lietuvos vėliavos buvo nebe tos. Iš mūsų jos nebegrįžo.

O pralaimėjimų buvo tiek daug, kad niekas nebežiūrėjo, kas auga mieste, ties pa-langėm ar upės šlaite. Tada beržai išleido at-žalas, pamažu išaugo Gedimino kalno papė-dėje. Ir jie gražiai kvepėjo ir šlamėjo, kad kas juos pamatytų, praeitį prisimintų. Bet nematė beržų, niekas neatsiminė, kokią lai-mę jie neša.

Kai nauji šeimininkai pilies kalne paka-bino savo vėliavą, kai sugriovė rūmus ir pa-čią pilį, tada beržai išėjo iš kalno pašlaitės, prisiglaudė miesto kiemuose, nulinko Auš-ros Vartuose ir ten siūravo ilgus laikus. Įsi-klausė jaunos širdys ir suprato, ką jie šla-ma, suprato, kodėl balti beržai atėjo iš pra-cities ir sustojo prie senų namų lyg sargai. Tada jauniejai ėmė kalbėti ir kitiems, kas bu-vo kadaise. Beržų šakelėm puosė jie krūti-nes, ir iš to vienas kitą pažino — čia baltasis brolis.

Beržų šakelės išėjo į visą kraštą, sustojo prie durų pavasario šventėse. Ir visi žinojo, kad čia, paprastoje trobelyje, gyvena dorieji, kurie neturi paniekos savo broliui.

Beržų šakos nukaisė kelius į kalnus, kur susirinkę žmonės dainavo apie ateinančią naują gadinę, apie naujas dienas.

Ir tos dienos atėjo. Beržai šlamėjo visame krašte, o į Vilniaus miestą įžengė Lietuvos kariai. Gedimino kalno papėdėje nukirto jie beržą, padarė kotą ir pilies bokšte iškėlė nau-ją vėliavą — trispalvę.

Tada beržai džiaugsmingai šlamėjo Vilniu-je ir visame krašte.

*) Ši Pauliaus Jurkaus „Beržų“ legenda yra paimta iš Lietuviškos knygos klubo jo lei-džiamos knygos „Ant Vilnelės tilto“. Leidinyje, kuris apims apie 200 psl., yra atkelta 26 Vil-niaus legendos. Knyga šiuo metu jau yra spau-sdinama ir netrukus bus atiduota skaitytojams. Red.

KAI ALBINAS VALENTINAS IŠ AMŽINYBĖS SUGRĮŽTA

(Atkelta iš 3 psl.)

karas kun. St. Šantaras. Nuvykę radome nemažai Chicagos grietinėlių ir gausių būrį parapetų. Mus priėmė tiesiog karališkai. Aukštųjų svečių tarpe buvo ir tuometinis Chicagos miesto iždininkas, iš Šveikšnos kilęs ir mažas būdamas į šį kraštą atvežtas M.B. Sachs. Mum šalia kitų svečių belaukiant eilės pasveikinti klebona, kur buvęs nebuvo Morris B. Sachs staiga pakilo nuo garbės stalo, priėjo prie Albino Valentino ir jį apkabė pabučiavo. Albinas labai nustebė, nes jis šį žmogų matęs pirmą kartą. Bet, matyt, žemaitis žydėlis kaip instinktyviai atpažino žemaitį "peklininką" ir jį pagerbė apkabiniu bei pabučiavimu. O tai buvo nuostabi ir tikrai nelaukta akimirka. Albinas sakė apie tai rašysias feļjetoną, apybraižą. Ar parašė, nežinau, nes skaityti ar girdėti tokio feļjetono neteko. Be to, juk visi žinom, kad Albinas savo žodžiuose buvo pilnas idėjų ar užmojų, bet tik nedidelę dalį jų realizavo savo plunksna.

Vieną kartą dėl tokio jo apsišildymo ar žodžio netesėjimo ir man pasidarė gaila "peklininko". Kun. dr. J. Kubilius, buvęs Albino klasės draugas Skuodo gimnazijoje ir šiaip gyvenime ne kar tą padėjęs Albinui, paprašė jį parašyti feļjetoną Jaunimo centro metinei vakarienei. Albinas pažadą nutęsė, o vėliau susirgo. 1965 m. Padėkos dieną nuvažiavau pas Albiną jo aplankyti. Radau jį gulintį lovoje po Genių namo rūsielyje, kur jis gyveno. Albino kojos nuo artrito buvo sustinusios, ir mūsų "peklininkas" nuo lovos tegalėjo pajudėti tik ramentų dėka. Kadangi ramentų tuo metu neturėjo, tai šluotos minkštąjį galą aprišo medžiaga ir taip galėdavo nušlubuoti iki tualetu ar šaldytuvu. Apie tokią padėtį sužinojęs Lietuvos dukterų dr-jos kapelionas kun. dr. F. Gureckas tuoj jam nuvežė ramentus, bet "peklininkas", regis, mažai jais besinaudojo, nes sveikata, dr. J. Kižiui jį prižiūrint, ėmė taisyti.

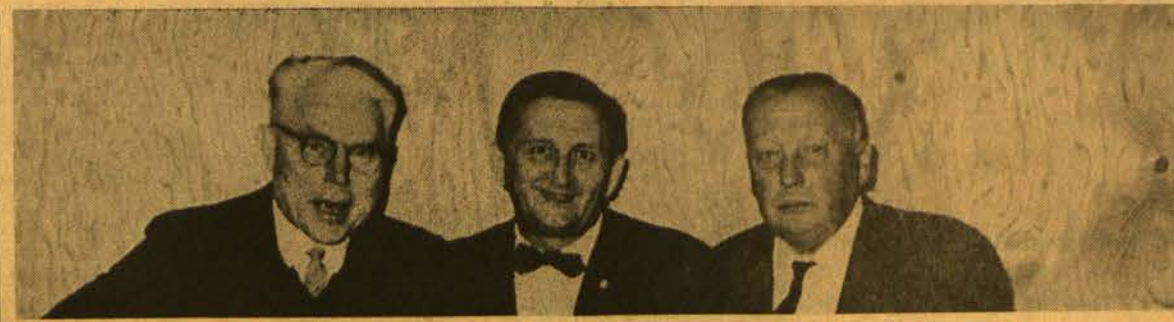
Tad to apsilankymo proga Albinui ir priminiau, kad jis pasižadėjo tėv. Kubiliui parašyti feļ-

jetoną, o vakarienei tik už dviejų dienų. Pajutęs kažkokį instinktyvų pareigos jausmą, nors sutinusiomis kojomis ir skausmo kankinamas, jis atsisdė lovoje ir man bebūnant, per pusę valandos parašė linksmą feļjetoną, kurį paskui abu garsiai skaitėm ir juo džiaugėmės. Tos staiga sugrįžusios kūrybinės akimirkos, rodos, nugalėjo fizinius skausmus ir jo ligą, nes po to jis ėmė greitai fiziniai stiprėti. Antra — jis tėv. Kubiliui jautė nepaprastai šiltą pagarbą, kaip savo asmeniškam draugui, kaip šviesiam lietuviui kunigui — jėzuitui.

Idomus ir savitas būdavo Valentino žvilgis ir įvairias lietuvių kultūrinio gyvenimo šventes. 1955 m. pavasarį šv. Kryžiaus bažnyčioje Chicagoje buvo suruoštas religinės muzikos koncertas su vargonų virtuozo Z. Nomeika ir kt., o parapijos salėje platų religinio meno parodą. Viena kitų menų švenčių ištrauka, Albino plunksnos spaudoje įamžinta, kutena mūsų jausmus ir šiandien:

"Mūsų pasididžiavimas — gražioji šv. Kryžiaus bažnyčia — ta sekmadienį sužibo visomis savo nuostabiomis šviesomis. Kai pasi girdo pirmieji tylūs vargonų aidai, bažnyčia buvo pilnutėlė klausytojų. O tie vargonų garsai giliai smigo į jų širdis ir sielas: čia tyliai verkdami ir dejuodami, kaip anas tamsybių pasaulis, laukdamas Išganytojo, čia didžiū džiaugsmu galingai sveikindami užgimimą, vėl tyliai aimanuodami ir sielvartaudami laike Nukryžiuojimo, staiga sudrebindami žemę ir visą sietą Jo mirties valandoje ir vėl didžiū trenksmu ir džiaugsmu skelbdami Prisikėlimą. Tai buvo graži religinio susikaupimo valanda šios ašarų ir visokių marnasčių pakalnės įnamiui..."

Kiek toliau tame pat reportaže sarkastiškai prabyla Albinas apie religinio meno parodą: "Aš asmeniškai paroda nusivyliau dėl to, jog neradau jokio paveiklo, vaizduojančio peklos... Gal dėl to nėra tokio paveiklo, kadangi parodą organizuojant ir dailininkų tarpe užvirė tikra pekla. Pagal tuos peklininkus, paro-

Albinas Valentinas paskutinėje lietuvių spaudos konferencijoje 1966 m. lapkričio 6 d., suruoštoje "Gražinos" operos reikalu. Iš dešinės į kairę: Albinas Valentinas, V. Račkauskas ir Jurgis Janušaitis.

dos rengimo pirm. dailininkas Valėška turėjo būti "už nuodėmės" atvaizduotas geležiniais pančiais prikaltas verdančios smalos ugnies jūroje, ir dar kapstyklėmis perversas... O jei būtų galėję, atrodė, piktieji paukščiai būtų jį gva peklos patin devintan dugnan nustūmę. Bet laimei, dail. A. Valešką matome dar gyvą Chicagoje, o ne pekloje, todėl ir galime pasidžiaugti šia puikia religinio meno paroda..."

Po pekliskųjų motyvų, kur iškeliamos mūsų žemiškos menkystės, intrigos ir ambicijos, jas tikrai valentiniskai pašiepiant, keiliams mėnesiams praėjus štai spaudoje pasirodo kitas, vienas iš geriausių Albino reportažų "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė", kur aprašomi išpūdžiai pirmosios JAV ir Kanados Dainų šventės, įvykusios 1956 m. liepos 1 d. Chicago Kolizijoje. Tik paklausykime, kaip čia gražiai skamba jau nebe "pekliskasis", bet dieviškasis motyvas:

"Daug žilų šimtmečių jau pralinko, kai mūsų maža, nelaiminga tautą užgulė vargai, nelaimės ir svetimųjų persekiojimai. Ir tauta savo paskutinę viltį berado tik Dievuje, o ne šios ašarų pakalnės menkystėje. Su šia vilties giesme tauta keliavo į mirtį Sibiro ištremimui, jį lydėjo mirštančius ir trokstančius — užkaltau bolševikų gyvulinuose vagonuose, jį ir šiandien dar širdį veriančiai tebeskamba Lietuvoje, baudžiamojoje, jos duslius aidus mums vėjas atneša iš tolimojo Sibiro taigų, spėgu ir pūgu. Su ja mes pradėjome tremties kelią, palikę savo gimtąsias sodybas, jį mus išlaikė viltįje, krentant ant galvų bomboms Vokietijoje, su ja mes pradėjome didžiulias šventes ir darbus giedresnėse dienose, atskirti nuo gimtosios žemės ir išblaškyti po visus pasaulio kontinentus. Ir tauta, kuri nėra menko tikėjimo, nežus per amžius. Didi viltis mus vėl parves į gimtąją žemę, todėl ne veltui visame žemės rutulyje šiandien tebeskamba viltingieji žo-

džiai: "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė, todėl nesibijokime, nors ir žemė drebėtų ir kalnai griūtų į marių gilybes..."

Kai 1966 m. kovo 9 d. lydėjome Albino palaikus į šv. Kazimiero kapines Chicagoje, girdėjo si balsu, kurie jo amžinai poilsio vietai siūlė kitas lietuvių kapines. Bet įsiskaite į jo žodžius, rašytus pačiame kūrybos brandume, matome, koks jis savo sieloje buvo ir ką tikėjo. Tai buvo lietuvis ir katalikas pilna to žodžio prasme, ir tikime, kad jam šiandien šviečia Amžinoji šviesa.

Sunku man užbaigti straipsnį apie neužmirštamą prietelių Albiną, nes visokių išpūdžių ir prisiminimų dar marių marios. Taupydami vietą, juos čia vengčiau kelti, nes norėjau daugiau cituoti velionio raštų, išmėtytų spaudoje, kurių gal jau niekas nebesurinks į krūvą.

Bet niekad neužmiršiu to momento, kada, jo vaikystės draugui kun. Vl. Mažrimui vedant, visi galėjom sugiedoti "Viešpaties Angėlą" prie Albino karsto kapinėse. Tai, rodos, buvo paliktųjų žemaitijos laukų, senkapių, koplytelių, žemaitijos vėlinių ir vaiduoklių ir visų lietuvių atsisveikinimo aidai mišlam rašto broliui ir tautos šūniui, kurio plunksnos ir smagus humoro šiandien daugis pasigenda.

NAUJI LEIDINIAI

• **THE SONATA OF ICARUS** by Jurgis Gliuda. Translated from the Lithuanian by Raphael Sealey. Introduction by Charles Angoff. Illustrations by Mikalojus K. Ciurlionis. Maryland Books, Inc., New York.

Tai Jurgio Gliudos romano "Ikaro sonata" vertimas anglų kalbon. Kęstutis Keblys netrukus išleisiantis leidinyje "Lietuvių literatūra svetur, 1945—1967", vertindamas laisvojo pasaulio lietuvių literatūros pokario dešimtmečių romanus, šį Gliudos romaną laiko vienu iš aštuonių to laikotarpio geriausių. Romane autorius, vaizduodamas jo įvykius ir piešdamas veikėjų charakterius, atskirais skyriais nuklęsta ir į didžiojo mūsų dailininko Ciurlionio gyvenimo epizodus, abu romano planus įdomiai tarp savęs sujungdamas.

Angliškiosios romano laidos įvadė prof. Charles Angoff, be kita ko, sako: "Veikalas yra brandus, šviežias, kupinas suimančio apertus, jo vyrai ir moterys kvėpuoja ir žydi veikalo puslapiuose — ir tai gimdo asmenišką ir meninę filosofiją, su kuria pasaulis turi skaitytis". Kaip žinome, "Ikaro sonata"

yra antrasis Jurgio Gliudos romanas, išverstas anglų kalbon. Pirmasis buvo pirmąjį "Draugo" romano konkursą laimėjęs "Namai ant smėlio". Jie buvo labai palankiai įvertinti ir amerikiečių spaudoje.

• **Alfonso Šešplaukis, RELIGINIS PRADAS MAIRONIO KŪRYBOJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos "Metraščių" III tomo, 133—220 psl. Roma 1967. Kaip rodo pirmojo puslapio išnaša, šis darbas parašytas Maironio pirmųjų veikalų (Pavasario balsų, Terp skausmų) į garbę, Kame išganymas) 70 metų (1895/96—1965/66) sukakties proga. Juo norėta prisidėti prie pagerbimo Maironio, kurio klausytojų autoriui teko būti Vytauto Didžiojo universitete 1932 m. Be trumpos įžangos, studijos tema suskirstyta į šiuos skyrius: I. Veiksniai, padėję susiformuoti religiniam pradui Maironio kūryboje; II. Religinio prado išraiška Maironio kūryboje; III. Poetinė religinio prado išraiška Maironio kūryboje; IV. Religinio prado pasireiškimas maironinėje ir pomaironinėje poetų kartoje.

THE SONATA OF ICARUS

by JURGIS GLIUDA

MARTYLAND

Jurgio Gliudos romano "Ikaro sonata" angliškiosios laidos viršelis, pieštas Prano Lapės.

LIETUVIAI TĖVAI, PASINAUDOKIT

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA Kennebunkport, Maine, SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba po 5 pamokas savaitėje 4 grupėms.

Velkia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo orientacija. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Mokiniai gyvena bendrabuty. Atlyginimas visiems prieinamas. Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Registruokite mokinius 1968-1969 m. Priimami berniukai baigę 8 skyrius.

Informaciją ir kitais reikalais rašykite:
Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 ³/₄ %

PER ANNUM, CURRENT RATE

PASSBOOK
SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a passbook account. Develop the habit of saving regularly.

5 ¹/₄ %

PER ANNUM

6 MONTH
CERTIFICATES

Issued in minimum amount of \$10,000 and larger amounts in multiples of \$1,000.

SAFETY ASSURED

Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to \$15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$122,000,000.00
RESERVES and SURPLUS OVER \$10,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

OPEN MON. and THURS. 9 to 5; TUES. and FRI. 9 to 4;
SAT. 9 to 12 Noon WEDNESDAY—CLOSED

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanūs valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GArden 4-5800

Įauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVĖMS IR BANKETAMS YRA PRIVATŲS KAMBARIAI
NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atidara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad nuo 1:00 val. popiet

STEVE GIANAKAS, Artesian restorano įsteigėjas kviečia visus lietuvius dabar lankyti KILTY'S restoraną, kol bus atstatytas ARTESIAN restoranas. Atstatymo darbai jau pradėti ir tikisi atidaryti rpgsėjo mėnesyje.

St. Gianakas dėkoja visiems lankytojams, kurie pareiškė užuojautą dėl ištikusios nelaimės - gaisro, Artesian restorane.

Bendra auka, bendra malda Dievo tautoje. Ses. M. Jurgita su tėvais, Saulaičiais, amžinų įžadų iškilnėse dalyvauja aukojimo procesijoje. Nuotr. Ged. Naujokaicius

Lietuviškos vienuolijos jubiliejus

(Atkelta iš 2 psl.)

mės ūkio mokyklą. Tuo metu buvo 128 įžadų seserys, 22 naujos ir 20 postulantių.

Išvinių tarnyboje

Amerikos lietuvių marijonų provincinai kun. Jonui Jakaičiui (1933-1939) pritarus, kun. dr. Jonas Navickas, Marianopolio kolegijos rektorius, pakvietė penkias seseris į Ameriką, duodamas joms darbą kolegijos bendrabutyje. Į Marianapolį jos atvyko 1936 m. VIII. 18 d. Pirmąjį jų būrį sudarė: Ses. M. Augustina, Ses. M. Aloyza, Ses. M. Apolonija, Ses. M. Consolata, Ses. M. Tarcizija. Jās Amerikon atlydėjo motina M. M. Teresė. (Žr. liet. kt. moks. kad. "Suvažiavimo Darbai" V, 1964, 440 psl.). Motina, susipažinusi su sąlygomis įsikurti Amerikoje, 1937 m. ir 1939 m. atsiuntė 14 naujų seserų. Marijonai, gavę Chicago arkivyskupo leidimą, 1937 m. pavedė seserims šeimininkauti seminarijos virtuvėje Marian Hills namuose. Po 17 metų darbo Marian Hills seminarijoje, jos grįžo į motiniškuosius namus.

Bedirbdamos Marianopolioje, seserys 1939 m. įsigijo namus Thompson, Connecticut, ir ten 1940 įkūrė savo vienuolijos naująją, nes nebuvo galima kandidačių siųsti į Lietuvą. Tuos namus jos pavadino "Villa Maria". Juose apsigyveno vyriausioji vadovė Ses. M. Aloyza su savo tarnyba. Taip pat 1939 m. gavo Connecticut valstybės inkorporavimo teisę. 1942 m. Jurgio Rudo ko auka įsigijo antrus namus Thompson, Connecticut. Ten įrengė senelių poilsio namus. 1943 m. Putname įsigijo seserys plačią sodybą su trijų aukštų namu ir ūkio pastatais. Į naująją erdvią vietą perkėlė jos savo centrą, naująją, o buvusį naująją paverė senelių poilsio namais. Nuo 1944 m. kas vasarą seserys rengia pas save mergaičių vasaros stovyklą su liuanistiniais kursais. Per 24 vasaras ši stovyklą perėjo 2,900 lietuvių. Nuo 1946 seserys Putname turi lietuvių bendrabutį, kur dėsto mi liuanistiniai dalykai, laikomasi lietuviškų papročių, gyvenama katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje.

Prelatas Pr. M. Juras padėjo seserims įsitaisyti čia 1948 metais spaustuve. Laikui bėgant, seserys spaustuve plėtė ir tobulino naujomis mašinomis. Darbą jos savo spaustuve atlieka švariai, gražiai, prieinama kaina ir sutartu laiku. Pastoviai joje spausdinama: "Eglutė", "Laiškus Lietuviams", "Zvaigždė", "Skautų Aidą", "Lux Christi" ir kitus leidinius bei knygas.

A. L. R. Kat. Federacija pakvietė seseris ruošti ir "Dainavoje" prie Manchester, Michigan, mergaičių stovyklą ir administruoti pačią "Dainavą". Kas vasarą čia, seserims vadovaujant, stovyklauja apie 100 mergaičių.

Labdaros sritis

Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos seserys nėra naujokės ir labdaros srityje. Jau 25 metai, kai jos vadovauja Thompson, Connecticut, senelių

poilsio namams, nuolat įstaigą gerindamos ir didindamos. Jau kelinti metai seserys stato didžiulę įstaigą, savo įkūrėjo pagarbai "Matulaičio Namais" pavadintą. 1967 m. gegužės 21 d. jų namų kartinį akmenį pašventino prelatas Pr. M. Juras.

Igytoje prie ežero žemėje — "Vilijoje", apie 8 mylias nuo motiniškojo namo, planuojama statyti naują jaunimo stovyklą.

Savo gana erdvioje koplyčioje seserys kasmet ruošia uždaras moterų, mergaičių ir studentų rekolekcijas.

Labdaringą darbą jos atlieka ir Toronte, Ontario, Kanadoje. Kardinalo J. McGuigan palankumu ir pagalba atvyko čia iš Vokietijos 1948 m. 8 seserys vietoj kanadiečių vaikučių — kūdikių lopšeliui vadovauti (1948-1953), o nuo 1955 m. jos ten vadovauja lietuvių vaikų darželiui, dirba liuanistinę moky-

Paskutinės dienos Villa Maria namuose, laukiant naujų Matulaičio Namų. Seserys slaugės — ses. Miriam viršuje ir ses. M. Dovidą, dar besimokanti slaugių mokykloje.

loj, padeda organizacijose, katekizuoja lietuviukus ir prisideda prie kitų labdaros darbų. Tas pat daroma nuo 1953 m. ir Montrealyje.

Rusijos komunistai atėmus iš seserų Lietuvoje visą jų turtą, namus ir mašinas, jas pačias išblaškė ir neleisdžiant kurti naujo vienuolyno, net oficialiai vienuolijos vadovybę panaikinus, Vienuolynų Kongregacijai Romoje pritarant, laisvame pasaulyje veikiančios vienuolijos vadovybė yra Putname, kur gyvena vyresnioji vadovė: iki 1960 m. vadovavo ses. M. Aloyza, 1960-1966 m. vadovavo ses. M. Augusta ir nuo 1966 m. vėl ses. M. Aloyza.

Seselių užmojai dideli. Kuo didesnis seserų būrys, tuo daugiau gero jos galės padaryti. Todėl laukiama naujų pašaukimų, protingų ir dorų, mokerių aukotis idealui lietuvių.

RUDENS PRISIMINIMAS

Lietuvių literatūros bičiulio amerikiečių rašytojo Charles Angoff naujas romanas

L. GALINIS

Daugeliui besidominčių literatūra Charles Angoff vardas nėra svetimas, nes šis rašytojas, profesorius, redaktorius ir poetas yra ne vieno lietuvių rašytojo anglų kalba išleisti knygai parašęs įvadą, amerikiečių visuomeni pristatęs lietuvių rašytojus, parašydamas įvadą angliškai lietuvių beletristikos antologijai "Selected Lithuanian Short Stories" ir ne kartą yra amerikiečiams priminęs lietuvių literatūrą ar paskirus jos autorius. Tam priminimui jis, būdamas "Fairleigh Dickinson" universiteto profesorius, turi daug progų. Ne vienam lietuviui, be abejo, įdomu, kaip ir ką rašo šis lietuvių literatūros bičiulis, kurio draugystė nepriklauso nuo lietuvių rinkimuose atiduodamų balsų skaičiaus, kaip kurio nors politinio kandidato į kurį nors postą. Charles Angoff yra išpausdinęs šešetą mokslo veikalų, vieną poezijos knygą, kurią esame minėję "Drauge", ir davę jos vertimų, pora vaidinimų ir jau dešimtį beletristikos knygų, romanų ir novelių, kurių pastarosios yra "The Bitter Spring" (Siaurus pavasaris), "Summer Storm" (Vasaros audra), ir dabar pastaroji "Memory of Autumn" (Rudens prisiminimai).

Turinys ir žmonės

Romanas "Rudens prisiminimai" yra parašytas nuosaikiai realistiškai. Tai liečia vienos žydų šeimos gyvenimo periodą, pradedantį II-jo Pasaulinio karo pradžioje New Yorke, ir liečia viso tuometinio gyvenimo nuotaikas ir aplinką. Romane gana reljefingai pavaizduotas tuometinis laikotarpis, karo nuotaikos ir žydų bei kitų inteligentų gyvenimas. Veikėjai dažnai kalba apie žydų nelaimę ir nacių diktatūrą, tačiau knygoje lygiagrečiai iškeliamas ir komunistinės diktatūros kietumas. Romano veikėjai, laikraščių redaktoriai, rašytojai ar šiaip daugiau ar mažiau intelektualai, savo svarstymuose atskleidžia žydų tautinės grupės sėkmes ir nesėkmes, kurios daugeliu atveju panašios ir lietuvių. Dryfus, vienas iš ryškių knygos charakterių, šalia pagrindinio David Polansky, mėgstas tyčiotis ir pakalbėti aforizmais ir šiaip gana gyvais, neretai pikan-tiškais sakiniiais, labai jau liberalus daugeliu atveju, praranda visą savo gyvastingumą ir kalbinį gaivumą ir sielvatauja, kad dukra teka ne už žydo. Polansky, prarandęs savo sunkiai sergančią mylimąją Sylviją, yra ne tik ja besirūpinąs, skaudžiai tai pergyvenąs asmuo, bet jis taip pat yra puikiai suprantąs ir demokratijos reikšmę. Jis vienoj vietoj taria: "Jeigu jūs kraštą laikote kontrolėje, jūs nebeturite demokratijos. Kontroluojama demokratija yra totalizmas". Moderniame romane modernūs pasaulio charakteriai puspenktos šimto puslapių knygoje mums atskleidžia daug to gyvenimo dalykų, kurį mes matome iš paviršiaus ir kuris mums nėra tačiau artimai pažįstamas.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Nuotaikingieji ir lyriniai atspalviai

Kaip minėjome, Angoffo stilius yra nuosaikiai realistinis, pačioje knygoje nėra grubumų ir, taip vadinamų, keturių raidžių keiksmažodžių, kurių apstu kitų šių laikų amerikiečių rašytojų pvz. Norman Mailer romanuose. Ir jei iš kai kurių knygų iš-

Charles Angoff

8 Pagrindai, kodėl Podarogfts, Inc. pritraukia tūkstančius mūsų klientų, kurie siunčia

DOVANAS Į LIETUVĄ IR Į USSR

1. Jiem nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie išgyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali išgyti Vnešposyltorg'o

DOLERIŲ - KRAUTUVESĖ

6. Jų giminės gali išgyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės tinkančių jų skoniui ir pritaikintus.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ - KRAUTUVESĖ prekės yra labai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinę Salę New Yorke.

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vienintelis Dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003
Tel. 212 - 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th Street, New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel.: 212 581-6590; 212 581-7729

arba į bet kurį jų skyrių

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių

mestum keiksmažodžius, jos pusiau sumažėtų. Tačiau Angoff, būdamas poetas ir dar Poetry Society draugijos vicepirmininkas, yra kartais ir graudžiai lyriškas, ypač tai ryšku knygos pradžioje ir pabaigoje. Kartais atrodo, kad tai kurio nors lietuvių autoriaus būtų rašyta. Pvz. kad ir toks sakiny: "Ir jie tylėjo, buvo vakaro, ir parko ir tvenkinio, dangaus su pasirodančiom žvaigždėm tylą, ir visame drovume, tylą juos globė ir šoko apie juos, buvo glaudžiau rišdama, kaip saulės šviesa riša gėles arčiau prie žemės, kuri jas maitina".

Minėtas Dryfus mėgsta kalbėti paradokais ir jais pasako gana daug linksmos tiesos. Pvz.: "Ne visi žydai gimę žydais yra žydai". "Gera moteris yra gera moteris, nesvarbu kokios ji yra spalvos ar religijos". "Kvailas rusas, ir tokių yra daug, yra dažniausiai malonus žmogus, o kvailas vokietis yra daugiausia žiaurus". Tokių posakių daugybė. Tie lyriški ar paradoksiški sakiniai daro knygą gyvą ir malonią skaityti. Kritikas Meyer Levin teigia, kad visi Charles Angoff romanai yra Nobelio premijos verta literatūra ir galimas daiktas, kad ji to ir sulauks. Li-

gi tol lietuviams, kam prieinama anglų kalba, siūlytina bent su šiuo romanu susipažinti. Knyga išleido Thomas Yoseloff leidykla, kaina 5.95.

Skelbkites "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiai dienraštyje "Drauge"

Mes mokame **5 1/4%** ant visų taupymo sertifikatų

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 S. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

APRIL - BALANDŽIO 25, 26 ir 27 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.29
BARON VON KLUEG V.S.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth \$3.89
CAMUS GRANDE Fine CHAMPAGNE COGNAC	Fifth \$5.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH Imported Dry or Sweet	Quart \$1.89
AALBORG Imported Danish AKVAVIT	Fifth \$4.98
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR 100 Proof	Fifth \$3.98
IMPORTED PEAR KRUSKOVAC LIQUEUR	Fifth \$4.19
CANADIAN MIST Imported CANADIAN WHISKY	Fifth \$3.69
LOWENBRAU or WURZBURGER IMPORTED GERMAN BEER	
Case of 24—12 oz. Throw Aways	Case \$7.95

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGIŲ ORO VESINTUVŲ IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

HIGH RATES

4.75%

per annum
on regular savings

5.25%

per annum
on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western . PR 8-5875

Vedėjan — J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitoms dienoms nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.
Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet

BIZNIO LIKVIDAVIMO IŠPARDAVIMAS

20% IKI 30% NUOLAIDA!!

Išparduodama viskas: LENTOS, PLYWOOD, GELEŽIES REIKMENYS, IRANKIAI
PANELING, DURYS, LANGAI IR DAŽAI.

Cash and Carry — Sumokėk ir Vežkis

CARR-MOODY LUMBER COMPANY, 3039 S. Halsted Street

STASYS LITWINAS, President

Kultūrinė Kronika

Lietuvių Rašytojų d-jos po sėdyje, įvykusiame balandžio 21 d. Chicagoje, buvo aptarta eilė bėgamųjų klausimų, tarp jų ir 1967 metų Lietuvių rašytojų d-jos literatūrinės premijos įteikimas. Kaip žinoma, premijai skirė komisija sudaryta Los Angeles, kuri premiją paskirs šią vasarą. Nutarta birželio pradžioje šaukti Chicagoje gyvenančių lietuvių rašytojų susirinkimą, kuriame bus paskaita ir pasidalinta literatūrinėmis aktualijomis. Posėdyje svarstyta, kaip atšaldyti F. Kiršos palikimą, kuris skirtas jo kūriniams išleisti, bet testamentu vykdytojai neduoda tam lėšų. Teks kreiptis į advokatus. Dabartinės LRD valdybos kandidatei baigiasi ateinančiais metais. Valsybą sudaro: A. Baronas, P. Gaudys, J. Ignatonis ir A. Kairys. Penktasis valdybos narys A. Valentinas mirė prieš metus.

— „Margučio“ paskelbtas pirmųjų dainų konkursas rado nemažą atgarsio jaunųjų dainininkų tarpe. Atrodo, kad iki registracijos pabaigos susidarys keiliolika dalyvių.

Konkursas rengiamas gegužės 4 d. 3 val. popiet Jaunimo centre, Chicagoje. Konkurso laimėtojai to pačios dienos vakare atliks programą „Margučio“ sukurto tuviniam bankete, Inn Motion salėje, 5820 S. Kedzie Ave.

Konkurso dalyvių vertins šios sudėties juri komisija: Sofija Adomaitienė, Petras Armonas, Antanas Nakas, Barys Pakštas ir Vanda Stankienė. Pagal rengėjų nūstatytas taisykles, kiekvienas konkurso dalyvis privalės atlikti du lietuvių arba svetimtaučio kompozitorių kūrinius lietuvių kalba. Konkurso dalyviai skirstomi į dvi grupes: 17-21 metų amžiaus ir 21-25 metų amžiaus imtinai.

Šis konkursas rengiamas „Margučio“ 40 metų sukakties proga. Kiek vėliau „Margutis“ numato paskelbti ir kompozitoriams skirtą pramoginės dainos žanro konkursą.

— Broniaus Murino akvarelinės tapybos paroda gegužės mėn. 11-19 d. vyks Tautinės sąjungos namuose, 484 W. 4th St., S. Bostone. Parodą rengia Lietuvių Bendruomenė. Joje dailininkas išstitys 30 pačių naujų savo paveikslų. Br. Murinas mūsų dailininkų šeimoje užima išskirtinę poziciją, visos savo kūrybinės pastangos sukoncentruojamos akvarelinėse tapybose. Šioje technikoje jis yra pasiekęs brandžių ir pasigėrėtinų rezultatų.

• Dail. Rimtūi Kalpokui 60 metų, sukančia šiemet. Sukaktuviniškai priklauso anai kūrybingajai, dar nepriklausomai Lietuvoje subrendusiai, mūsų dailininkų kartai. R. Kalpokas reikšėsi tapyboje ir grafikoje — knygų iliustravime. Laikėsi labiau realistinės krypties. Šiuo metu dailininkas gyvena Kaune ir ruošiasi sukaktuvinei savo parodai.

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMU MEDŽIAGA

CARR MOODY
LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą
teikiame nemokamai.

Pastatė atdara kasdien nuo 8 val.
ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadi-
niais iki 3 val. p. p.

• Algirdo Landsbergio drama lietuvių scenoje. Plačiai laisvame pasaulyje žinomas lietuvių organizacijos, pasivadinusios „Dauguvos vanagu“ vardu, aktorijų grupė gegužės 4 d. Toronte (Kanadoje) stato šio mūsų dramaturgo veikalą „Penki stulpai turgaus aikštėje“. Ją lietuvių kalbon išvertė Janis Zarins. Drama lietuvių kalba išleista atskira knyga žurnalo „Treji Varti“ 1967 m. Vertimė jį pavadinta „Pieni stabl“.

Algirdo Landsbergio „Penki stulpai turgaus aikštėje“ buvo ne kartą statyti lietuvių scenoje, o išversti anglių kalbon, taipgi buvo regimi New Yorko, Chicago ir Toronto amerikiečių ir kanadiečių teatruose. Drama vaizduoja lietuvių partizanų veiklą pokario metais Lietuvoje pačiame tragiškiausioje kovos fronto linijoje.

— Paaikino Zalakevičiaus filmą. Paryžiuje prancūzų kalba leidžiamo Eltos biuletinio 2-me (sausio — kovo) numerioje, šalia aktualijų dokumentų, paskelbtas „truputis istorijos“: 1920 metų liepos 12 d. Maskvoje sudarytos taikos sutarties tekstas — visų iškalbingiausias prieštartinis sovietams, iškilmingai atsisąjusiems visų pretenzijų į Lietuvą, o dabar vėl ją pasigrobusiems.

Ypač taikliai atkreiptas filmo apžvalgininkų dėmesys į filmą „Niekas nenorėjo mirti“ tikrai prasme. (Šis filmas kovo mėnesį vėl buvo rodomas viename Paryžiaus Lotynų kvartalo kino teatre ir buvo trumpai — filmo gamintojų žodžiais — apibūdinamas kino apžvalgoj žurnale).

Paminėjus 1968 m. kovo 28 dienos Le Nouvelle Observateur (Naujojo stebėtojo) pastabą apie tą filmą (esą, „dialogas sunkokas, maskvinio tipo“), nurodama, kad juk tas filmas ir yra maskvinis Lietuvos rezistencinių kovų nušvietimas. Prancūzai žiūrovui primena, kad, žiūrint šį filmą, būtina turėti galvoj pagrindinis filme rūpestingai nutylėtas faktas: vaizduojamasis veiksmas vyksta, Lietuvai esant sovietinės kariuomenės okupuotai. Ta da „žiūrovas iš tokio krašto, kuris irgi yra buvęs svetimi okupuotas ir turėjo savo Verkorus, negalės būti apmulkintas“.

Prancūzams tai plačiai akis atveriantis paaiškinimas. Nes Verkorai, prancūziškai Vercors, yra aukštuma — kalnynas į pietus

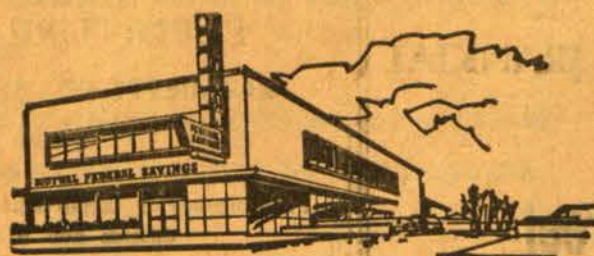
If you enjoy the atmosphere of a Japanese Tea House and Alohaland... come to the DIAMOND KEAY RESTAURANT AND LOUNGE... the pleasures of both await you there

COMPLETE LUNCHEONS
Sarah Mitchell Hostess
ON SOUTHWEST HWY. JUST WEST OF THE KEDZIE, 70th STREET INTERSECTION
for reservations call 925-1678
Private Rooms for Group Parties and Banquets

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4 %

Mokamas už vieno metų taupymo
lėšas nuo išdavimo datos
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant
po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4 %

Metinis dividendas mokamas
už indėlius taupymo knygutėse.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL. 60608, Tel. VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Lietuvių Dauguvos Vanagų aktorių grupė, kuri gegužės mėn. 4 d. 7 val. 30 min. vak. Toronte (Kanadoje) Bickford Park Aukšt. mok. auditorijoje, 777 Bloor St., suvaidins Algirdo Landsbergio dramą „Penki stulpai turgaus aikštėje“.

nuo Grenoblio, kur 1944 metais apie trys tūkstančiai prancūzų „makizari“ (atitinka Lietuvos „miškinius“) du mėnesius kovėsi su esenininkais, kol tapo išuodyti, nors ten irgi niekas nenorėjo mirti.

— Lietuvio studija anglių kalba. Kun. Vytauto Bagdanavičiaus studija „Kultūrinės gėmės pasakose“ I dalis leidžiama anglių kalba. Vertimą daro dramaturgas A. Landsbergis. Leidžia „Manyland Books“ leidykla. Knygos tikimasi 1968 metų pabaigoje.

— Kostuvus kritikams. Du lietuvių literatūros kritikai, Kazys Ambrasas ir Vytautas Kubilius, įtraukti į rusų „Visasąjunginę kritikų tarybą“. Taryba sudaryta Maskvoje. Tarybos narius pasirinko ir patvirtino rusų (irgi „visasąjunginę“) rašytojų valdyba. Tarybai vadovauja du pirmininkai — Leonidas Novičenka ir Vitalijus Ozerovas („Tiesa“, bal. 13).

Tai dar vienas maskviečių įrankis „vedžioti už rankutės“ ne tik literatūros kūrėjams, bet ir jos vertintojams. Tuo tikslu šį rudenį literatūros kritikai (jų tarpe ir lietuvių) bus suaukti atlikti — išklausti atitinkamas pamokas (10 dienų seminarą). Taryboje taip pat numatoma vadovauti skaitytojų nuomonių tyrimams ir tarptautiniams literatūriniais ryšiams.

Niekas iš Lietuvos rašytojų ar literatūros kritikų nėra, bent vie-

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. PROspect 6-8998

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. VIRginia 7-7258 59

WAGNER & SONS

Typewriters — Adding Machines — Checkwriters
Nuomoma — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd. Tel. 581-4111

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val.; antrą, trečią ir šeštą. nuo 9 iki 6 val. sekmadi. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

ir santūriai, net kukliau, nei kai kurių kitų, mažiau pasižymėjusių kultūrininkų mirties atvejais. Tik iš „Literatūros ir meno“ (bal. 13), kuris įdėjo E. Zalakevičiaus — Petrauskienės atsiminimų apie A. Sutkų žiupsnelį, paaiškėjo, kad Antanas Sutkus mirė Kaune, balandžio 5 d., „kalbėdamas vakare, skirtame Vydūnui atminti“.

A. Sutkus (nuo sausio 26) buvo pradėjęs septynioliasdešimt septintuosius amžius metus. Pastaruoju laiku buvo pensininkas, gyveno Kaune, Vilniuje lankydavosi Lietuvos veteranų draugijoje, kurios jis buvo sumanytojas ir pirmininkas. (E.)

• LAISKAI LIETUVIAMS, 1968 m. kovo mėn. Nr. 3. Religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Vyr. red. Kęstutis Trimakas, SJ. Adresas: 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata v4. Spausdinamas straipsnių konkursą laimėjęs Ninos Gaillūnienės rašinys „Tė Petro Uolos ištryškė pasaulį gaivinančio šaltinio“ ir juri komisijos pasisakymai. Knygų skyriuje įdomiai informuojama apie olandų naująjį katekizmą.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. VIRginia 7-7258 59

WAGNER & SONS

Typewriters — Adding Machines — Checkwriters
Nuomoma — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd. Tel. 581-4111

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val.; antrą, trečią ir šeštą. nuo 9 iki 6 val. sekmadi. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val.; antrą, trečią ir šeštą. nuo 9 iki 6 val. sekmadi. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

SPARTA

parduoda Telefonken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, ITC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių.

RASOMAS mašinėlės lietuvių ir kt. kalbomis — RADIO stereo, consoles, transist. ir kt. — PATEFONAI — REKORDAVIMO aparatai — SKAICIAVIMO mašinos etc.

Katalogus ir informacijas gaukite pranešę savo adresą SPARTA sav.: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11781, tel. (516) 757-0055 • Chicagoje informuoja A. Daugirdas GR 6-7399.

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gėrais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj kaulioj nuotalkoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvinti.

Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlumos. Šeštadi. ir sekmadi. nuo 12 val. d. iki vėlumos. Visi prašomi apsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiūsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiūsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

Vasarinis 1968.1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3 1/2 jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 tere-lino bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00

Vasarinis 1968.2.

Pavasarniam arba vasarniam paltui vilnonė medžiaga, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies marškiniai, 1 sv. šokolodinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis.

\$75.00

Taip pat, į betkurį siuntinį galima dėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietpaltis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00. Vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES, LTD.
(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England
TELEF. — SHO 8734.

Su malonumu priimame ir užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas Jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

4 3/4 %

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimą sąskaitas.

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

[Išgyskite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's" ir "fiberglass".]

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

NAUJI LEIDINIAI

• **Mykolas Vaitkus, NEPRIKLAUSOMYBES SAULĖ.** 1918—1940 metų atsiminimai. V. tomas — pirmoji dalis. Nidos knygos klubo leidinys, Nr. 66, 1968. Knyga 296 psl., kaina \$2.-50, gaunama "Drauge".

Ne tik atsiminimų mėgėjams, bet ir šiaip smagaus pasiskaitymo ištroškusiems, ir smalskšios literatūrinės frazės ieškotojams, ir istorikams, ir rašytojams, literatams — žodžiu, visiems suaukšti naujo M. Vaitkaus atsiminimų tomo yra vienas malonumas. Juos skaitai, kaip įdomų nūjotį, kur įvykis veja įvyki, kur charakterių portretai vienas už kitą spalvingesni, kur humoras pinasi su rimtumu. Štai, kad ir pokalbis boso Petro Olekos ir balsingo katedros kanaaninko Bylos Kauno valgykloje:

"Tik pradėjom samstyt sriubą — štai, bejeinas jaunasis bosas Petras Oleka, aukštas, laibas, truputį belinkštąs į priekį, vyriškai dailiu veidu, truputį susivartęs (gal nuoširdžiai, o gal iš dalies ir apsimedamas), kerimū žvilgsniu, ironiškai kukliu šypsniu.

— Na, vaikata, eik šia, sėsk ir šk, kol dar mes nesudorojome, — metė jam Byla geraširdiškai staciokiškai. Nė nemirktelėjęs, jauniklis atsikerta, sėsdamasis:

— Manau, bent šį kartą, šven-

tasis Dėde, nebūsite toks nesantūrus.

Nors ir pats ne į užpakalį spiriamas, Byla truputį apstulbo, nelyginant jautis, klumpe į kaktą gavęs. Vanagaitis sultingai nusikvatojo; Kipras dailiai nusijuokė; aš mandagiai, atsargiai šypstelėjau, žvilgtelėjau į Bylą, kuris rūgščiai vyptelėjo, matyt, nelabai tepatenkintas" (120 psl.).

• **MOTERIS, 1968 m. Nr. 1** (sausio - vasario mėn.). Lietuvių moterų žurnalas. Redaktorės: Z. Daugvainienė ir N. Kulpačienė. Skyrius veda: I. Kairienė, E. Krikščiūnienė, L. Murauskienė, A. Šarūnienė. Administratorė: B. Pabedinskienė. Redakcijos ir administracijos adresas: 1011 College Str., Toronto 4, Ont., Canada. Prenumerata metams \$5. "Moteris" yra didelio, puošnaus formato leidinys, gausiai iliustruotas meno kūrinių ir moterų veiklos nuotraukomis, spausdinamas gerame popieriuje, kiekvienas numeris 30 psl. Turinys randame daug kultūrinių ir praktiškųjų straipsnių, grožinės kūrybos (poezijos, novelių), įdomūs ir apžvalginiai skyriai: Šeima ir auklėjimas, Moters pasaulys, Buto įrengimas, Seimininkių kampeilis, Madų ir grožio pasaulis.

• **SKAUTŲ AIDAS.** Lietuvių skautų ir skaučių laikraštis.

Mykolo Vaitkaus naujo atsiminimų tomo viršelis.

Oficialus Lietuvių skautų sąjungos organas. Leidžia: LSS Tarybos Pirmija. Vyr. redaktorius v. s. Antanas Saulaitis, Old Colonial Road, Oakville, Conn. 06779. Administratorius Kazys Šimėnas, 45 Alban St., Dorchester, Mass. 02124. Prenumerata metams \$4. Vienas po kito šiemet laikraščio jau išėjo 1, 2 ir 3 numeriai. Leidinys yra didelio formato, spausdinamas gerame popieriuje, kiekvieno numerio 30 psl., visi jie gausiai iliustruoti. "Skautų Aidas" yra puikus istorinės ir dabartinės skautų veiklos veidrodys. Skelbiama medžiaga pritaikinta daugiausia skautų praktiškai.

giausia skautų praktiškai veiklai, bet netrūksta ir grynai idėjinio rašto. Aplamai, laikraštis yra tikra mūsų skautiškosios veiklos enciklopedija. Su trečiuoju "Skautų Aido" numeriu skaitytojams pateikiamas ir atskiras priedas "Skautybė", skirtas labiau vadovams ir tėvams.

• **Aldona Baužinskaitė - Kairienė, DETALĖS.** Eilėraščiai. Išleido "Ateitis" 1968. Viršelis, aplankas ir skyrių iliustracijos Onos Stankaitės - Baužienės. Rinkinys 72 psl., kuriuose telpa apie 60 eilėraščių, suskirstytų į šiuos skyrius: Ant sodelio var-

Aldonos Baužinskaitės - Kairienės eilėraščių rinkinio viršelis, pieštas Onos Stankaitės - Baužienės.

ty, Sutiktieji, Svajonių paukštis. Knygos kaina \$2.00, gaunama "Drauge". Platesnė rinkinio recenzija šios dienos "Moterų gyvenimo" puslapyje.

• **ATEITIS, 1968 m. Nr. 2.** Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Vyriausiasis redaktorius Antanas Sabalis. Redakcijos adresas: Ateitis, 80-23 85th Drive, Woodhaven, N. Y. 11421. Administratorius Kazys Vainius — Ateitis, 64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378. Metinė prenumerata \$5. Išmaningai įdomus Antano Paškaus staipnis "Ateitininkas studentas laiko dvasios perspektyvoje". Geros nuotraukos ir neblogi ateitininkiškos veiklos aprašai. Tik trūksta jaunimo poezijos, beletristikos, knygų recenzijų. Gal šioje bėdoje pagelbės skelbiama "Ateities" rašinių konkursas?

• **MUZIKOS ŽINIOS, 1968 m. kovo mėn. Nr. 1.** Leidžia ALRK Vargonininkų bei kitų lietuvių muzikų sąjunga. Išėina 4 kartus per metus. Metinė prenumerata \$3. Redakcijos, administracijos ir Sąjungos centro valdybos adresas: 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206. Žurnalas 16 psl., didelio formato, iliustruotas. Šį kartą Balys Raugas rašo apie Vilties choro veiklą Philadelphiaj, spausdinamas prof. Vl. Jakubėno pranešimas Kultūros kongrese "Lietuvių išeivių muzika ir jos perspektyvos". Tešiamas J. Bertulio

DRAUGAS, šeštadienis, 1968 m. balandžio 27 d.

7

straipsnis "Zodis muzikoje ir muzika žodyje". Aptariamas devynių tautybių ir šešių tikybų religinis koncertas Waterburyje. Duodamos informacijos iš Lietuvos muzikologijos archyvo veiklos ir muzikinės kronikos pluoštai. Priedu tešiamas J. Zilevičiaus rašomas "Lietuvių muzikų vardynas", kurio lig šiol atspausdinta jau 96 psl. Šį kar-

tą jo tąsa pradėdama Gvaizdaičiu, Jonu ir baigiama Indra, Juozu.

• **PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1968 m. balandžio mėn. Nr. 4.** Kristijono Donelaičio Lituanistikos mokyklos mokinių laikraštis. Leidinys 16 psl., prirašytas pačių mokinių, iliustruotas nuotraukomis ir mokinių piešiniais.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345-8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Kopolyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
(Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų)
2433 West 68th Street, Chicago
Telef. PR 8-0832 PR 8-0834

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Žangų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdercrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1215
2814 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWS ILL. Tel. — 636-2320

JEI SIUNČIATE APMOKĖTU MUITU SIUNTINIUS! U.S.S.R., JUMS GALI KILT KAIKURIE KLAUSIMAI:

1. Kas yra Globe Parcel Service, Inc.?
2. Kodėl jie patraukė daugelį tūkstančių žmonių Jungtinėse Valstybėse?
3. Kokį patarnavimą atlieka Globe Parcel Service savo klientams?

Jūsų informacijai duodam šiuos atsakymus:

1. **GLOBE PARCEL SERVICE, INC.** yra oficialiai pripažinta Vnesheposyltorg firma, kuri turi teisę priimti apmokėtu muitu siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. **GLOBE PARCEL SERVICE, INC.** geriausiai ir patikimiausiai aptarnavo savo klientus per paskutiniuosius 37 metus. Viso to rezultatas — klientų skaičius augo iš metų į metus.
3. a. **GLOBE PARCEL SERVICE, INC.** supakuoja ir išsiunčia savo klientų siuntinius per 24 val. nuo jų gavimo.
b. Specialiai treniruoti žmonės patikrina siuntinio sąstatą ir leidimą tam sąstatui.
c. **GLOBE PARCEL SERVICE, INC.** apdraudžia kiekvieną siuntinį pilnai jo vertei prieš bet kokio pobūdžio riziką.
d. **GLOBE PARCEL SERVICE, INC.** išduoda pasirašytą pakvitavimą kiekvienam siuntiniui.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra autorizuota **PODAROGIFTS, INC.** priimti užsakymus sovietinės gamybos prekės: automobiliams, šaldytuvams, televizijos aparatams, rūbams, batams, maistui ir t. t.

Jei jūs nesimėginot mūsų patarnavimo, įsitikinkit.

Atsilankykite ar susisiekite su mūsų pagrindinėmis įstaigomis ar jų šakomis bet kuriam didžiųjų Amerikos miestų (kur rasite didelį pasirinkimą įvairių prekių) ir tas patyrimas jums tikrai bus naudingas.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106, Tel. 215 — WA 5-3455

BRANCHES:

PHILADELPHIA, PA. 19123 632 West Girard Avenue WA 5-8878	MIAMI, FLORIDA 33137 2755 Biscayne Boulevard FR 9-8712
BALTIMORE, MD. 21224 3206 Eastern Avenue DI 2-2374	MILWAUKEE, WIS. 53215 3036 So. 13th Street 414 EV 3-4485
SO. BOSTON, MASS. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	MINNEAPOLIS, MINN. 55414 217 E. Hennepin Ave. FE 2-4908
CHICAGO, ILL. 60632 4102 Archer Avenue FRontier 6-6399	NEW BRITAIN, CONN. 06052 97 Shuttle Meadow Avenue Tel. 224-0829
BRANCH CHICAGO, ILL. 60622 2242 W. Chicago Avenue BE 5-7788	OMAHA, NEBR. 68107 5524 So. 32nd Street 731-8577
CLEVELAND, OHIO 44119 787 East 185th St. 486-1836	PARMA, OHIO 44134 5432 State Road 749-3033
DETROIT, MICH. 48210 6400 Michigan Avenue TA 5-7560	PITTSBURGH, PA. 15222 346 Third Avenue GR 1-3712
ELIZABETH, N. JERSEY 07206 943 Elizabeth Avenue 201-354-7008	ROCHESTER, N. Y. 14621 883 Hudson Avenue BA 5-5923
HAMTRAMCK, MICH. 48212 11415 Jos. Campau Avenue 365-6350	NEW YORK, N. Y. 10003 101 First Avenue OR 4-3930
KANSAS CITY, KANSAS 66102 18 South Bethany AT 1-1757	SAN FRANCISCO, CAL. 94122 1236 — 9th Avenue LO 4-7951
LOS ANGELES, CALIF. 90026 2841 Sunset Blvd. 213-382-1568	SEATTLE, WASH. 98103 1512 N. 39th Street ME 3-1853
VINELAND, N. J. 08360 Parish Hall West Lands Avenue 609-691-8423	SOUTH RIVER, N. J. 08882 168 Whitehead Avenue 201-257-2113
SPRINGFIELD, MASS. 01103 1840 Main Street 738-9636 RE 4-8354	SPRINGFIELD, MASS. 01103 1840 Main Street 738-9636 RE 4-8354
CENTRAL OFFICE NEW YORK 220 Park Avenue South New York, N. Y. 10003 — Tel. 212 — 982-8410	TRENTON, N. J. 08611 730 Liberty Street LY 9-9163
	WORCESTER, MASS. 01604 82 Harrison Street 617-798-3347

TURTAS 90 MILIJONŲ

Chicago Savings and Loan Association
John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

5 1/4%

LAKSTŲ TAUPYMO SĄSKAITOS
Chicago Savings Jums siūlo šešių mėnesių taupymo laktus, už kuriuos pelnysite 5 1/4%. Lakštai išduodami tūkstantinėmis minimumas yra \$8,000.00. Nuosimčiai mokami kas šeši mėnesiai nuo išdavimo datos. Lakštų sąskaitos yra apdraustos F.S.L.I.C.

4 3/4%

TAUPYMO KNYGUČIŲ SĄSKAITOS
Chicago Savings tebemoka už knygutėse žymimas santaupas aukščiausius nuosimčius, kurie kad yra leidžiami pagal Federalinės valdžios taisykles. Sudėtiniai nuosimčiai apskaičiuojami kiekvieną pusmetį.

DAUGIAU TAUPYSITE... DAUGIAU PELNYSITE.

Chicago Savings and Loan Assn.
6245 SO. WESTERN AVE.
TEL. GROvehill 6-7575

Moterų gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

ELENOS BLANDYTĖS LIAUDIES DAINŲ VAKARAS

J. ZILEVICIUS

Balandžio 20 d. Jaunimo centre, Čiurlionio galerijos salėje, Chicagoje įvyko retas savo turinio koncertas, kurį atliko mezzosopranas Elena Blandytė, fortepijonu palydint prof. V. Banaičio. Programoje buvo vien tik liaudies dainos, didžiojoje iš Vilniaus krašto, prof. K. V. Banaičio harmonizuotos. Aplamai, vie no autoriaus kūrybos koncertų būna labai maža, ypač mūsų tarpe. Prieš keletą metų Lawrence, Mass. Iz. Vasyliūnas buvo surengęs K. V. Banaičio chorinių liaudies dainų koncertą, vėliau Bostone to paties autoriaus kamerinės kūrybos, o mirties minėjimo metinėse irgi kamerinės kūrybos mažojoje Carnegie Hall salėje New Yorke, kur net bilietų pritrūko. Čia aptariamas koncertas Chicagoje sutampa su K. V. Banaičio mirties penkmečio sukaktimi.

Tai žymusis mūsų kompozitorius, kuriam jo gėrbėjai teikia tiek daug pagarbos, stengiamiesi supažindinti su jo kūryba platesn visuomenę. Tikrai tai yra didelis ir vertingas pasiūlymas užsimojimas, ypatingai išeivijoje.

Mūsų jaunoje muzikos literatūroje liaudies dainų harmonizavimas jau turi kelis skirtingus tarpinius. Pirmieji harmonizatoriai C. Sasnauskas, St. Šimkus buvo labai ryškūs ir savaimingi; J. Naujalis brožas — religinės muzikos itaka; M. Petrauskas — harmonizavo primityvesniu, liaudžiui priimtinu būdu; M. K. Čiurlionis ir T. Brazys pradėjo ieškoti savo melodijose graikų senųjų gamų pėdsakų, jas suradę, pradėjo skirtingai harmonizuoti.

Tuo tarpu pasirodė ir pribrendo J. Gruodis su sava harmonizacija, jau artima mūsų dvasiai. Visa eilė jo buvusių mokinių dar daugiau suranda savotiškumą, iškelia raudų ir sutartinių būdus, suharmonizuoja taip, jog kūriniai, naudojant liaudiškas formas ir intonacijas, paverčiami dideliais kūriniais: simfonijomis, poemomis, baletais. Taip šiandien kuriama Lietuvoje.

Tame mišinyje pradėjęs savaip harmonizuoti liaudies dainas K. V. Banaitis sukuria savo, taip vadinamą, "banaitišką" stilių. Jis yra savarankiškas, nieko nepamėgdijantis, įdomus. Ir anot paties kompozitoriaus, Banaičio pasakymų: kas jo naudojama harmonijoje, viskas yra liaudies melodijų bangavimuose, kanklių ir sutartinių šaksmambiuose, kurie su daro vietomis ryškius disonansus. Visa tai pavarčioja K. V. Banaičio harmonizavimuose, nenaudojant chromatinio melodinio žygiavimo, nes jų ir liaudis neneudoja, naudoja tik diatoniką be chromatinizmo. Toks harmonizavimo būdas sukuria kiekvienoje dainoje skirtingas nuotakas; melodija su tekstu glaudžiau būna susijusios ir tose melodijose yra skirtingi pakilimai, nusileidimai, vingiavimai, o iš to susidaro ir skirtingos harmonijos: liūdesyje — liūdnos, ilginčios — ilgesingos, džiaugsmo valandose — linksmos. Tose visose nuotaikose esti skirtingos melodinės slinkty, kurios teikia, kaip sakyt, ir skirtingas harmonijas. Tuo K. V. Banaitis ir sudaro savąjį AS—banaitizmą, kokio niekas kitas neturi.

Labai būtų pravartu surengti

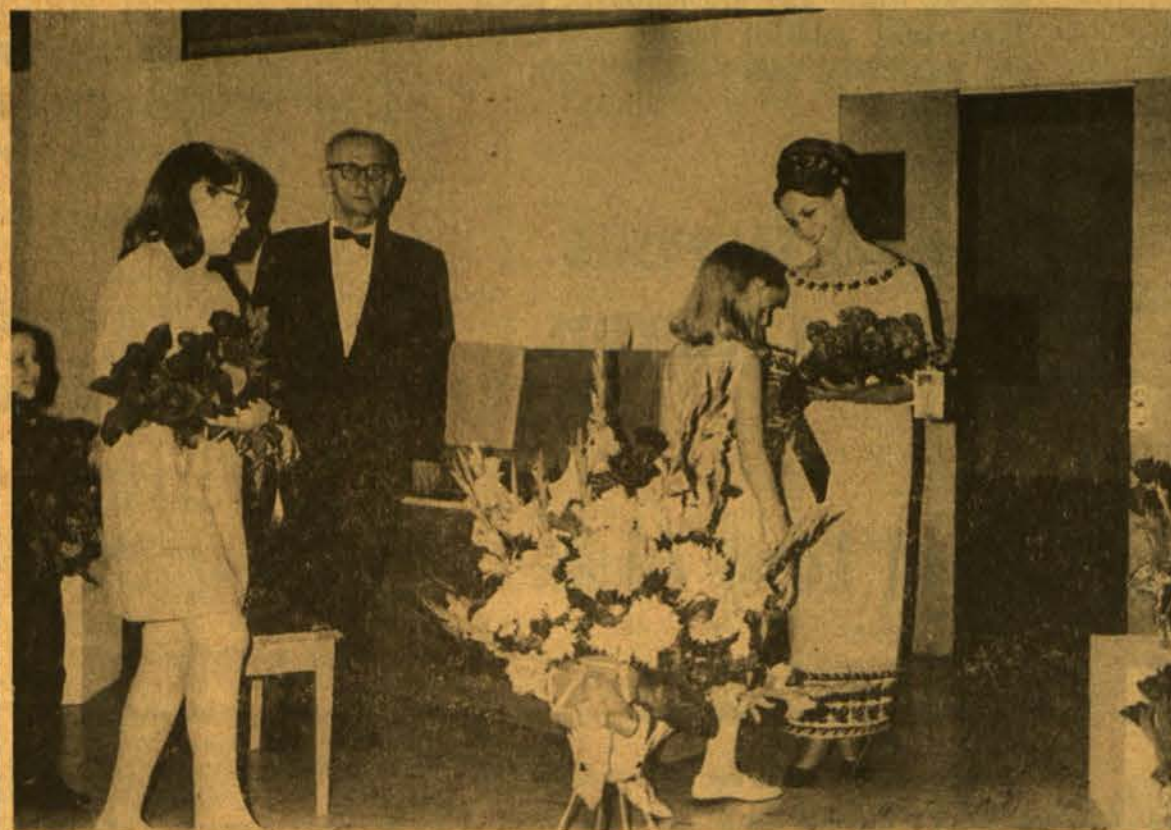
autorinius koncertus dar ir J. Gruodžio, St. Šimkaus, M. Petrausko ir kt. Tokie koncertai turi didelės auklėjamosios reikšmės, kur yra progos tiesiai pažvelgti į autoriaus sielos gelmes, daugiau suprasti savąją muziką ir jos kūrėjus. Tik prieš koncertus praverstų dar ir trumpas kūrėjo muzikos savybių apibūdinimas, kad klausytojai geriau į visa tai įsisąmonintų.

Elena Blandytė šiuo savo žygiu ir sudarė progą labiau pažinti mūsų K. V. Banaitį. To noro traukiama, koncertan susirinko nemažai klausytojų: įvairių intelektualų, solistų, dvasiškų, muzikų, senimo, netrūko ir jaunimo.

Solistė čia padainavo aštuoniolika dainų. Kiekvienai dainai teko pašvesti nemažai laiko, kol su ja buvo susigyventa. Melodija dainuota išmokstama greit, bet ją suprasti, įsigilinti į visas smulkmenas, surasti nuotakas, pobūdį, išsiaiškinti kvėpavimo pauzes, dinamiką, slinkti nėra taip lengva. Tai atima nemažai laiko, tuo labiau, kad kiekviena daina čia turi daug savotiškumą, net gana vykusiai įvedant kai kur deklamaciją vaizdai sustiprinti.

Melodija su harmoniniu palydu savyje yra išbaigtas kūrinys, kompozitoriaus minčių pluoštas. Ir kiekvienas jų turi įvairių ir skirtingų gražmenų. Tai savo rūšies, anot Vaižganto, deimantukai.

Prof. V. Jakubėnas K. V. Banaičio kūrybą puikiai perdavė, pritarime pabrėždamas daug žavingo grožio vietelių. Nors melodija ir posminiai dainuojama, bet pritarimas kiekvienam posmui skirtingas, kas praturtina kūrinio meninę vertę. Sudėtinga pritarima prof. Jakubėnas irgi giliai buvo išstudijavęs. Solistei teko su pritarimu irgi gerai apsi pažinti ir jo muzikiniuose garsoose pasinerti. Profesionaliai atlikta palydas daug prisidėjo prie solistės dainavimo. Susirinkusieji savo širdingais plojimais šiltai įvertino šias Elenos Blandytės pastangas. Tikrai solistė padarė pradžią tokiems autoriniams koncertams. Dabar laukime sekančio. Koncertą rengė meno draugija "Šatrija".

Solistė Elena Blandytė Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, balandžio 20 d. atliko lietuvių liaudies dainų, harmonizuotų K. V. Banaičio, rečitalį. Akompanavo prof. Vladas Jakubėnas. Solistė susilaikė gausybės gėlių. Nuotraukoje (dešinėje) solistė Elena Blandytė ir prie pianino prof. Vladas Jakubėnas.

Nuotr. Vyt. Račkausko

MOTINOS MALDA

Atmerkiu tik akis — šviesa dar nepilna —
Jau krykštėja vaikai.
Jų akys šviečia, manose dar miegai.
Diena prasideda. Naktis buvo gera.
Ačiū, Dieve!

Valausi langus — medžiai jau rausvi —
Rudens auksinės gelės.
Vaikai bėgioja lapuose. Parbėgs jie alkani.
Rausvais veidais, klegėdami, kaip kielės.
Ačiū, Dieve!

Tvarkau vaikų rūbus. Išėjo dėmės
Nuo sunkos ir uogienės.
Vaikai parbėga meile nešini
Ir spaudžiasi į mano glėbį.
Ačiū, Dieve!

Pavalgėm vakarienę. Sotūs mes visi.
Pavargę jau vaikai, bet dar vis žaidžia, bėga.
Nupraust ir suguldyti — juoko dar pilni.
Apklot ir išučiuot — jau miega.
Ačiū, Dieve!...

Ir vėl nebuvo laiko visą dieną.
Dar laisvą reik rašyti, dar paskaitau...
Rytoj gal pakalbėsiu su Tavim ilgiau...
Jau akys merkiiasi. Už lango medžiai miega.
Ačiū, Dieve!

KŪRĖJO RANKOSE

Aš, kaip mažytis medžio gabalėlis,
Po varstotu guli ir laukiu,
Kur dės mane iš piuvėnų pakelės
Taupusis Stalius
Kūrybos galioj
Kur mane šaukia?

Ar amžino paveldo rūmuose
Nebus kampelio, kur reikės manęs?
Ar tik su dulkėmis susėmus
Šventa Ranka
Apžvelgs mane
Ir pašalin nunes?

Aš, kaip mažytis medžio gabalėlis,
Apimk mane kūrybos akimi!
Iš Tavo rankų visa žemė kels.
Kūrybos galioj!
Šventasis Stalius,
Kur Tu mane dedi?

Iš rinkinio "Detalės"

KASDIENYBĖS IR SVAJONIŲ DETALĖS

Aldonos Baužinskaitės - Kairienės pirmąjį eilėraščių rinkinį pasitinkant

I. AUGSTYS

Paprastai yra manoma, kad tik jaunimas domisi visokiais naujūniais, kad jis bodisi senom formom ir įprastinėm sąvokom. Tačiau jau ne kartą pastebėta, kad kartais senesnieji labiau susižavi modernizmu arba net jį kuria, nei vienas jaunųjų daugiau žavisi tradicine meno tėkme, be didesnių suolių pirmyn. Tai liudija ir Aldonos Baužinskaitės - Kairienės eilėraščių rinkinys.

Detalės, kurį šiomis dienomis išleido Ateities leidykla. Aldona Baužinskaitė eilėraščius pradėjo rašyti dar Vokietijoje, gimnazijos metais, taigi būtų jau dvidešimtmetis. Ji turėjo progos ir pajėgumo susipažinti su moderniausiais poetais vokiečių, anglų ir kitomis kalbomis, tačiau ji paliko ištikima tradicijai eilėraščių, nors, tenka pasakyti, vis tiek neišvengė šių dienų literatūrinės įtakos ir tokį neišvengimą vertintume gana teigiamai. Poetė laikosi klasikinio eilėraščių. Tai nieko blogo. Juk H. Radauskas taip pat jo laikosi. Ir tai netrukdo jam būti poezijos viršūnėse. Visas čia priklauso nuo kūrybinio pajėgumo, kiek poetas lieka originalus ir kiek sugeba surasti naujų vaizdų, reikalingų ir neįkurtotų.

Kadangi Aldona Baužinskaitė yra užsibėžusi tradicijai eilėraščių, kurią suprantame kaip poeziją, tai ir tenka ją vertinti kiek jai pavyko, kaip jaunai senosios poezijos atstovei, naujai viską išreikšti. Aldona Baužinskaitė eilėraščių moka, ji junta ritmą, stengiasi būti nuotaikinga, gaivi, ką liudija ir šis, mūsų tradicijai moteriškas posmas:

dytės pastangas. Tikrai solistė padarė pradžią tokiems autoriniams koncertams. Dabar laukime sekančio. Koncertą rengė meno draugija "Šatrija".

Sužydėjo juoko raukšlės
Apie lūpas ir akis —
Sidabrinis laimės paukštis
Saulės spinduliu atskris.
(41 psl.)

Tačiau kažkaip daug originalesni eilėraščiai, kur nebėra to tradicinio lengvumo, o yra daugiau išgyventi, kad ir šis posmelis:
Aš pareinu gatve, kurios
nepažįstu.

Jaučiu, kaip stebi
Kiekvieną mano žingsnį
Pavargusių namų langai.
(14 psl.)

Arba ir šis:
Aš kaip mažytis medžio
gabalėlis,
Po varstotu guli ir laukiu,
Kur dės mane iš piuvėnų
pakelės

Taupusis Stalius
Kūrybos galioj
Kur mane šaukia? (54 psl.)

Eilėraščių rinkinys suskirstytas į tris skyrius: Ant sodelio vartų, Sutiktieji ir Svajonių paukštis. Visuose trijuose skyriuose yra daug nevienodo, vertės prasme, lygumo eilėraščių, nors iš pirmojo skyriaus pavadinimo atrodytų, kad šiame skyriuje yra mažiausia originalumo. Geriausieji eilėraščiai yra "Senele", "Zibintai", "Medžioklė", "Sėni žaislai palėpėje" ir dar pustuzinis, tarp jų ir čia spausdinami "Idilija", "Motinos malda" ir "Kūrėjo rankoje". Tačiau iš antros pusės jau atrodo lyg ir kito poeto rašytas posmas, kad ir toks:

Žasų pulkai strėlėm matuoja dangų
Ir debesys pilki rudens sparnais mojuoja.
Pražydo raudonai rudens klevai po langu
Ir vėjo draskomai gelsvi beržai dejuoja.

Šiame posme visos eilutės girdėtos, su visom žąsim, pilkais debesim, rudens klevais ir dejuojančiais beržais. Be abejo nėra lengva rašyti originaliai apie rudens, tačiau, jei bandoma, reikia siekti originalumo. Galima būtų ir daugiau tokių posmelių pririnkti, tačiau ir jo užtenka paliudyti, kad autorė galėjo kiek daugiau atrinkti, tada ir poetė

Laisvės kovos ir darbo metai

Tešiant nepalaužiamą visų lietuvių kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, L.D. Kunigaikštienės Birutės karių šeimų moterų dr-ja šiais Laisvės kovos metais, nors ir maža dalele, įsijungia į bendrą visų lietuvių veiklą.

Vieningai ir darniai dirbdamos, L.D.K. Birutės draugijos centrinis Chicago skyrius išsuntė siuntinį į Lietuvą už \$100 sergančiam kariui, 5 siuntinius Punksio lietuviams, parėmė Jaunimo centro namų statybą su \$50. Parėmė Margučio, Barcus ir Lietuviai televizijos programą \$50; Altui \$30, NPMS kongregac. Putname—\$20, Vasario 16-jai gimnazijai pasiuntė \$50 palengvinti šokėjams kelionę į III-ją Tautinių šokių šventę. Artimajam bendradarbiaudamos su rašytojais, sutelkė \$300 žurnalui "Karys" paremti ir karių savanorių invalidus suklepė \$50. Lietuvos nepriklausomybės atskirimo 50 metų iškilmingame jubiliejiname minėjime Civic operos salėje birutininkės dalyvavo

organizuotai, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Birutininkės būreliais kas mėnesį renkasi tai pas vieną, tai pas kitą pasisvečiuoti, pasikalbėti, pasidalinti gyvenamais įspūdžiais bei draugijai rūpimais aktualiais klausimais. Toks bendravimas visuomeniškai bei draugiškai nuteikia, suartina ir stiprina draugystės ryšius. O balandžio 28 d. kviečiamas visuotinis metinis narių susirinkimas su nustatyta darbotvarkė ir kavute. Jos metu bus rodomas filmas (susuktas ramovėnė J. Stankūno) iš praėjusio baliaus. Kepinius kavutei sunėša pačios birutininkės, todėl jie būna labai įvairūs ir visuomet skanūs.

Lapkričio 23-24 d. L.D.K. Birutės draugijos centrinio Chicago skyriaus sk. valdyba šaukia visuotinį skyrių atstovų suvažiavimą Jaunimo centre. Kartu su ramovėnais rengia didelį ir iškilmingą Lietuvos kariuomenės atskirimo minėjimą. Draugijos yra 5 skyriai: Chicago, Detroito, Clevelando, Los Angeles ir New Yorko. Šiomis dienomis birutininkės Hartforde taip pat rengia įsteigti skyrių. Linkime joms sėkmės.

Kartais organizacijos nusi-skundžia dėl nario mokesčio nesumokėjimo, o mes turime ir rety pavazdžių, kaip Janina Kutkienė, kuri, net į Australiją išvykusi, atsiuntė nario mokesčių \$10 už 5 metus. Tai sėkmingas pavyzdys ne tik birutininkėms, bet ir kitų organizacijų nariams.

Tik vieningas darbas duoda vaisių ir tos vienybės galia baugina priešus. Tad dirbkime ir kovokime Už mūsų žemę

numylėtą
Už bočių milžinų kapus,
Už brangų vardą paveldėtą,
Kursai garsus pasaulį bus,
kaip sako mūsų poetas Maironis.

Marta Babickienė

ETIKETAS

Klausimas: Ar yra nemandagu atsisakyti alkoholinio gėrimo kokteilio pobūvy? Esu negerianti ir labiau pageidaučiau stiklą vaisių sunkos ar "ginger ale". Ar tai būtų šeiminių apsunikinimas? Ar turėtų svečias, atsisakęs kokteilio, palaukti, kol šeimininkas ar šeimininkė pasiūlytų bealkoholinio gėrimo?

K. B., Toronto

Atsakymas: Jei negerinama alkoholinio gėrimo, leidžiama paprašyti vaisių sulčių, "ginger ale" ar net vandens, jei to pasi-renkama. Dauguma šeiminių turi bealkoholinio gėrimo čia pat parankiai negeriantiems, taip, kad nereikia laukti, kol pakaitalas bus pasiūlytas. Rūpestingas pobūvis ruošėjas paprastai pasirūpina, kad bealkoholiniai gėrimai būtų paduoti prašantiems.

Daiva Dobilienė

— Daugelis klausia, kodėl vadinami hippies nešioja ilgus plaukus, o gi todėl, kad ilgi plaukai pridengty trumpą protą.

M. N. Pr. seselių (Putnamo) rėmėjų Marquette parko skyr. valdyba. Sėdi iš k. į d.: V. Cepaitienė, A. Motuza, D. Augienė (pirm.), stovi iš k. į d.: A. Dumbrienė, L. Pūplienė, A. Vepštienė, E. Tamašūnienė, A. Motuzienė. Trūksta: Pr. Ivanauskienės, Gr. Budrytės, M. Mikalonienės, L. Kybartienės.
Nuotr. St. S.